

CENTRUM NAUKI
KOPERNIK

110⁶ / 2011

Wstęp — 2
Nasi zwiedzający — 4
Wystawy — 6
Otwarcia 2011 — 20
— RE: generacja — 22
— Laboratoria — 24
— Park Odkrywców — 28
— Planetarium Niebo Kopernika — 30
Dla nauczycieli i edukatorów — 32
Wydarzenia — 35
Piknik Naukowy — 38
Festiwal Przemiany — 40
Na scenie międzynarodowej — 42
Kopernik na Wschodzie — 44
Sponsorzy — 46
Oferta komercyjna — 48
Media / Nagrody — 50
Nasz zespół — 52
Pierwsze urodziny — 54

Misją Centrum Nauki Kopernik jest rozbudzanie ciekawości, wspomaganie samodzielnego poznawania świata i uczenia się oraz inspirowanie dialogu społecznego na temat nauki.

Centrum Nauki Kopernik jest instytucją kultury.

Jego organizatorzy to:

Miasto Stołeczne Warszawa

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Minister Edukacji Narodowej

Podstawy prawne

Umowa z dnia 1.06.2005 r. o utworzeniu wspólnej instytucji kultury pn. Centrum Nauki Kopernik wraz z aneksami z dnia 21.06.2006 r. i 26.07.2010 r.

Statut instytucji kultury pn. Centrum Nauki Kopernik z dnia 1.06.2005 r. wraz ze zmianami z dnia 21.06.2006 r. i 26.07.2010 r.

Ustawa z dnia 25.10.1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej

Ponad milion osób odwiedziło Centrum Nauki Kopernik i skorzystało z przygotowanego dla nich programu w pierwszym roku po otwarciu instytucji. Rodziny, uczniowie i nauczyciele, ludzie młodzi i dorośli przyjechali do nas z całej Polski. W znakomitej większości opuszczali Kopernika zadowoleni, rozbudzeni poznawczo, zainspirowani i zmotywowani do dalszych samodzielnych poszukiwań i działań.

Centrum Nauki Kopernik wyrosło z przeświadczenia, że wraz z gwałtownym rozwojem świata wirtualnego świat realny bynajmniej nie odchodzi w przeszłość. Przeciwnie, mając do czynienia z coraz większą ilością elektronicznych bodźców, odczuwamy brak rzeczywistego doświadczenia. Coraz rzadziej zdarza nam się zachwycić pięknem przyrody i zastanowić nad naturą otaczających nas zjawisk.

Kopernik stworzył przestrzeń, w której każdy może dokonać odkrycia. Poprzedza je poszukiwanie, badanie, niekiedy popełnianie błędów. Często odkryciu i zrozumieniu jakiegoś zjawiska towarzyszy odkrycie czegoś nowego w sobie – talentu, czy zainteresowania. Przeprowadzanie doświadczeń angażuje zwiedzających emocjonalnie i poznawczo. Wzbogaca ich osobiste doświadczenie. Jak każde odkrycie wytrąca z kolein rutyny i zmusza do samodzielnego, nieschematycznego myślenia. Pobudza kreatywność i innowacyjność. W centrum uwagi Kopernika nie są wystawy, czy pokazy w planetarium, ale właśnie zwiedzający.

Jak nauczyć pływać nie pozwalając uczniowi zbliżyć się do wody? Przed takim dylematem coraz częściej stoi współczesna, nazbyt teoretyczna edukacja szkolna. Bez doświadczenia realnego świata edukacja jest niepełna, a właściwie niemożliwa. W Koperniku uczniowie wrzucani

są na głęboką wodę i doskonale sobie radzą. Nauczyciele zaś uczestniczą w licznych programach, które pomagają im podnosić kwalifikacje w aktywizujących, doświadczalnych metodach nauczania.

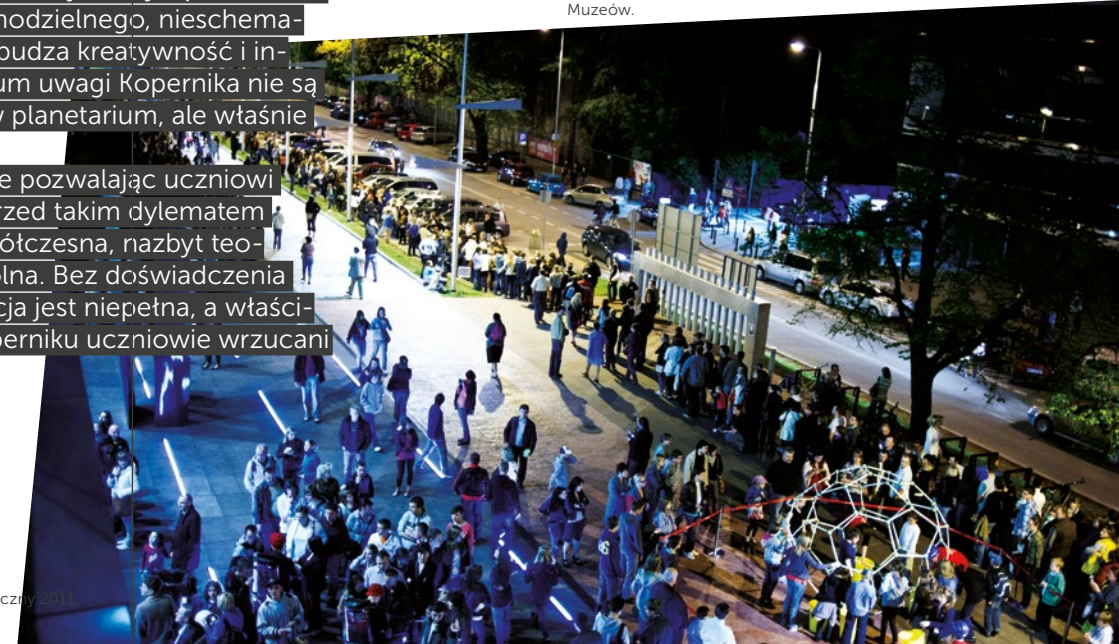
Centrum Nauki Kopernik jest instytucją kultury nowego typu. Poprzez wystawy, planetarium, laboratoria i wiele działań z pogranicza nauki i sztuki, proponuje zwiedzającym uczestnictwo w kulturze, a nie bierną jej konsumpcję. Tworzy platformę dyskusji społecznej. Buduje sieci Klubów Młodego Odkrywcy i polskich ośrodków interaktywnej edukacji, żeby skuteczniej komunikować się ze społeczeństwem i realizować swoją misję. Aktywnie uczestniczy w życiu międzynarodowej społeczności.

Milion zwiedzających w pierwszym roku działalności stanowi ogromny sukces Kopernika i daje nam, ludziom tworzącym tę instytucję, wielką osobistą satysfakcję. Skłania nas też do postawienia pytania: co sukces Centrum Nauki Kopernik mówi o aspiracjach rozwojowych Polaków?

Zachęcam Państwa do odpowiedzi na to pytanie.

– Robert Firmhofer, dyrektor CNK

Kolejka pod Centrum Nauki Kopernik podczas Nocy Muzeów.

Kiedy zaczynaliśmy prace nad tym projektem, nawet nie śmieliśmy marzyć o takiej popularności.

Milion zwiedzających.

Jeszcze przed pierwszymi urodzinami Centrum Nauki Kopernik.

1 043 630 zwiedzających (drugi wynik frekwencyjny w Europie, zaraz po wielokrotnie większym Uniwersytecie w Paryżu)

310 dni pracy

2250 do **3150** osób dziennie odwiedzało wystawy

42 razy był w CNK rekordzista

Wykształcenie naszych zwiedzających

65,7% wyższe

19,3% średnie

8,6% podstawowe / gimnazjalne

4,6% pomaturalne

1,8% zasadnicze zawodowe

Odwiedziłem CNK już sześć razy, z ośmioletnią wnuczką. Jesteśmy zachwyceni. Robicie fantastyczną robotę dla dzieci i dorosłych. Tak trzymać!
Jerzy

Płeć naszych zwiedzających

56,9% kobiety

43,1% mężczyźni

Wiek naszych zwiedzających

27,5% 15–25 lat

30,6% 26–35 lat

27,3% 36–45 lat

9,6% 46–55 lat

3,9% 56–65 lat

1,1% powyżej 65 lat

Milion osób może jednorazowo pomieścić lotnisko w Cuatro Vientos w Madrycie. Jego powierzchnia jest porównywalna do 48 boisk piłki nożnej.

Macie świetną załogę. Małgosia

Miejsce zamieszkania zwiedzających – województwo

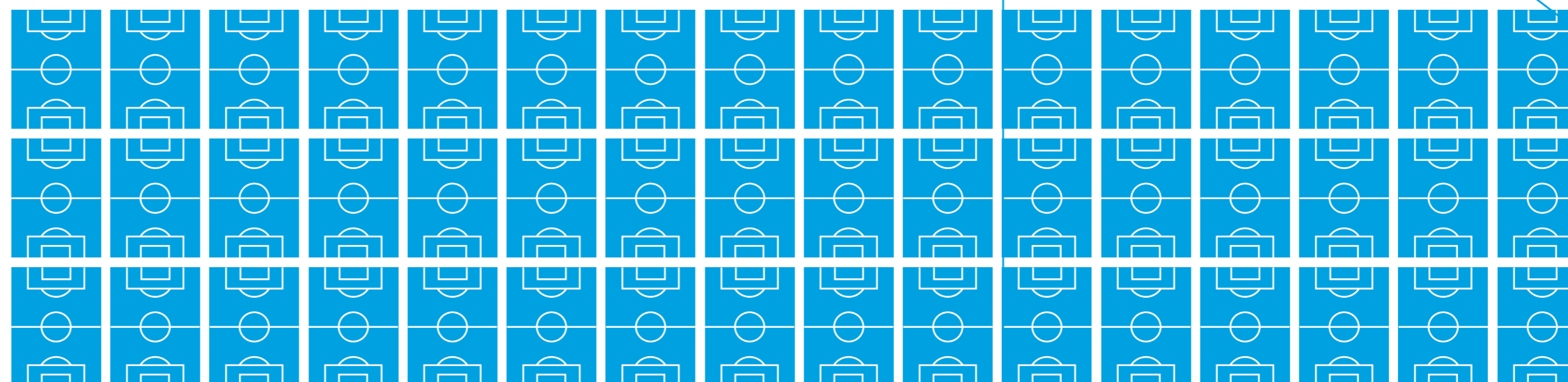
49,5% inne województwa

34,9% Warszawa

15,6% mazowieckie (poza Warszawą)

Dzięki wam wiem co i jak. I za to was kocham. Michalina

Milion ludzi, ustawionych ramię przy ramieniu, zajmie całe wybrzeże polskie (około 500 km).

Czy był Pan(i) już kiedyś w CNK?

84,8% nie

8,6% tak, raz

6,6% tak, więcej niż jeden raz

Czy ogólnie jest Pan(i) zadowolony(a) z wizyty w CNK

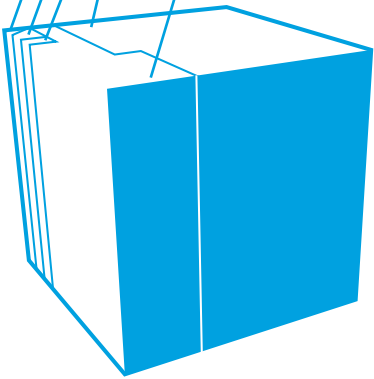
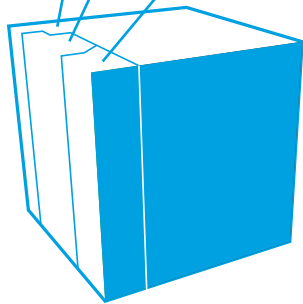
76,2% zdecydowanie tak

21% raczej tak

1,4% ani tak ani nie

1% raczej nie

0,4% zdecydowanie nie

Życzę wam, żebyście mieli nowe,
zwarowane pomysły.
Ania, lat 9.

Pięć wystaw. Szósta oddana do użytku w roku 2011. Specjalny zespół pracuje nad tym, aby poddawać renowacji i udoskonalać eksponaty. Nasi projektanci i konstruktorzy opracowują i wykonują nowe. Zmieniamy się. Ulepszamy. Jesteśmy w ruchu.

To na styku nauk zazwyczaj dzieją się rzeczy najciekawsze. Ta unikatowa na skalę europejską ekspozycja łączy nauki ścisłe z humanistycznymi. Śledzimy losy ludzkości od wynalezienia koła po dzisiejszy Internet.

Jak się rozwijała nasza kultura i co nas może czekać w przyszłości? Tu muzyka idzie ramię w ramię z biologią, a architektura z matematyką. To miejsce, gdzie przypatrujemy się zdobyciom cywilizacji: pismu, sztuce, technice, przyglądamy się historii filozofii i religii. Można tu wybudować most według projektu Leonarda da Vinci, wczuć się w rolę archeologa używającego robotów podczas wykopalisk, a także poznać wykorzystywane dawniej

i dzisiaj źródła energii. Na wystawie zobaczymy trójwymiarowy kamień z Rosetty, sprawdzimy, na czym polegała rewolucja impresjonistyczna i jak działa fontanna Herona.

Przy eksponacie **Serduszko bije w rytmie cza-cza** zwiedzający słyszą rytmicznie wybijane na bębnie tempo swojego pulsu. Mogą zamienić się w wirtualnych graczy na niezwykłym instrumencie. **Laserowa harfa** zamiast strun ma laserowe wiązki o milimetrowej średnicy.

M I L I O N

W Scrabble za słowo „milion” możesz dostać 8 punktów.

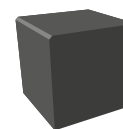
86 eksponatów

w tym **10** zaprojektowanych i wykonanych przez CNK

dla nauczycieli przeprowadziliśmy **8** warsztatów wykorzystujących przestrzeń wystawy

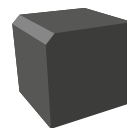
93,1% naszych zwiedzających odwiedza tę galerię

80,2% zwiedzających galerię ocenia ją jako „raczej ciekawą” i „zdecydowanie ciekawą”

Tutaj Ty sam stajesz się eksponatem. Przedmiotem eksperymentów i obserwacji są: Twoje ciało, jego sprawność i możliwości.

Każdej minuty umiera w nas 300 milionów komórek. Oko mruga 84 miliony razy w ciągu roku, a impulsów nerwowych mknących do i z mózgu nie dogoniłby nawet najszybszy samochód. W 23 sekundy krew okrąży całe ciało, a nasze stopy rocznie pokonują dystans równy odległości między Warszawą a Wenecją. W Człowieku i środowisku odśladujemy tajemnice ludzkiego ciała. Poznacie tu także tajemnice zmysłów, postrzegania czasu i funkcjonowania w otaczającym środowisku.

97 eksponatów

w tym 10 zaprojektowanych i wykonanych przez CNK

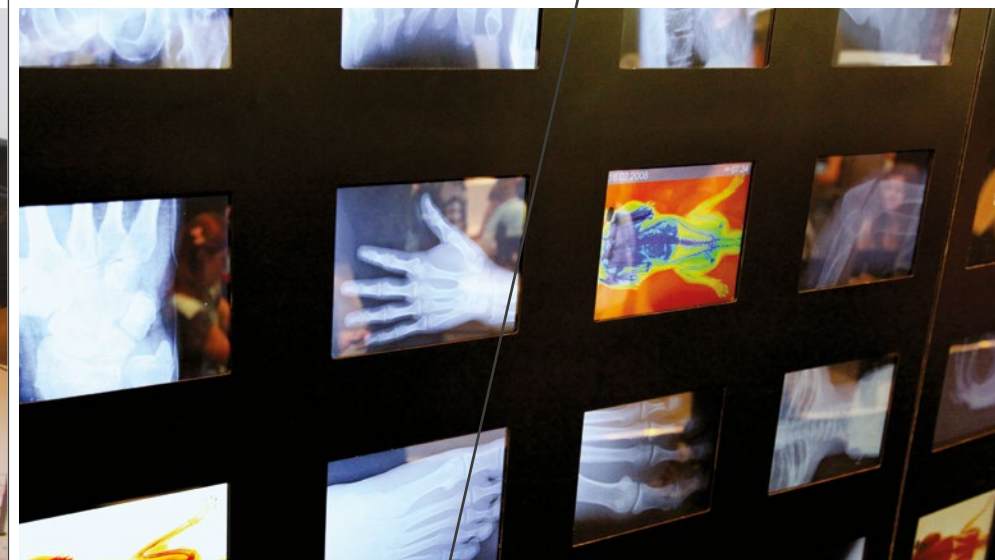
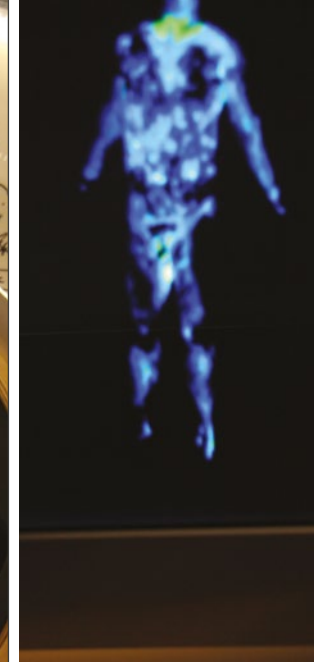
dla nauczycieli przeprowadziliśmy 9 warsztatów wykorzystujących przestrzeń wystawy

87% naszych zwiedzających odwiedza tę galerię

53,6% zwiedzających galerię ocenia ją jako „zdecydowanie ciekawą”

Do ulubionych eksponatów naszych zwiedzających należy **Człowiek układanka**. Nie tak łatwo jest prawidłowo dopasować organy wewnętrzne do modelu człowieka. Odpoczynek na nabitym gwoździami **Łożu fakira** okazuje się wygodniejszy niż leżenie na materacu pokrytym drewnianymi kulami. W **Chcą być piękni** nakładając na fotografię twarzy zmienione szczegóły anatomiczne (np. piegi, inny kolor oczu, włosów, zarost), poruszamy kwestię postrzegania siebie i samoakceptacji.

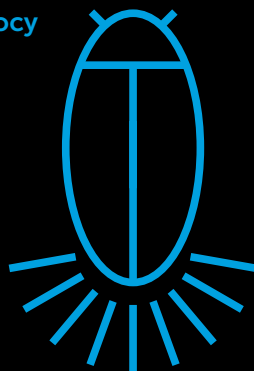
Strefa Światta

Strefa światła jest wystawą narracyjną, na której zwiedzający wciągani są w intrygującą historię kryminalną. Wraz z detektywem – wybitnym fizykiem – rozwikłują zagadki tajemniczych wydarzeń.

Pogrążona w cieniu wystawa daje okazję do poznania własności światła oraz doświadczenia różnego rodzaju iluzji optycznych. Światło to nie tylko zjawisko fizyczne, lecz także pewne doznanie zmysłowe. Dlatego wśród tutejszych eksponatów znajdziemy wiele odwotujących się zarówno do fizyki jak i do psychologii lub historii sztuki (możemy np. zwiedzić galerię obrazów w podczerwieni). Wraz z rozwojem

kryminalnej historii, zwiedzający poznają rozmaite formy promieniowania elektromagnetycznego oraz jego zastosowania w pracy artysty lub naukowca, ale też szpiega, detektywa i policjanta.

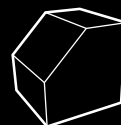
1 żarówka o dużej mocy jest 1 milion razy jaśniejsza niż świetlik.

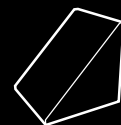
38 eksponatów,

w tym **17** zaprojektowanych i wykonanych przez CNK

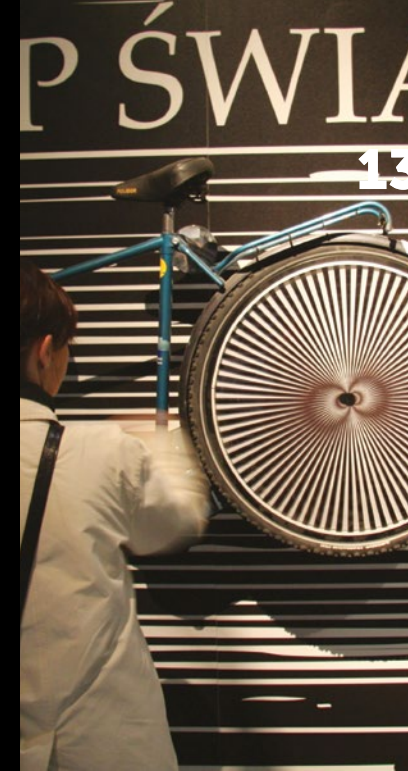
dla nauczycieli przeprowadziliśmy **8** warsztatów wykorzystujących przestrzeń wystawy

68,2% naszych zwiedzających odwiedza tę galerię

51,6% zwiedzających galerię ocenia ją jako „zdecydowanie ciekawą”

Wystawa jest stosunkowo wymagająca. Potrzeba sporo skupienia, by podążyć za kryminalną zagadką w stylu noir, która „fabularyzuje” Strefę. Eksponaty zachwycają, ale trzeba przystanąć, by to docenić. Wystawa ma najniższą frekwencję, lecz odwiedza ją stałe grono miłośników powracających tu po kilka razy. Do ulubionych eksponatów należą **Ukryta perspektywa** i **Kryjówka przestępcy**. Udowadniają, jak nasz mózg, interpretując obraz, może błędnie rozpoznawać otoczenie, i jak łatwo można oszukać zmysł wzroku.

W 2011 roku zamontowaliśmy **Peryskop optyczny** – eksponat w całości opracowany, skonstruowany i wykonany w CNK. Urządzenie wykorzystuje wyłącznie klasyczne układy oparte na optyce geometrycznej i umożliwia obserwację Wisty oraz jej prawego brzegu.

Czy we Wszechświecie istnieje pojęcie spoczynku? Nie. Ruch w skali makro i mikroruch. Ruch to nasze ciągłe doświadczenie. Ta galeria to najbardziej dynamiczne miejsce w całym Centrum Nauki Kopernik.

Nasza planeta wykonuje jedno okrążenie wokół Słońca raz na każde 366,256 obrotów wokół własnej osi. Wokół niej zaś niestrudzenie od ok. 4,53 miliarda lat orbituje Księżyc. Porusza się wewnątrz Ziemi – rozkołysane nieustannymi ruchami konwekcyjnymi płynnych skał, a tektonika płyt kontynentalnych i pływy oceanów odpowiadają za ciągłą zmianę na jej powierzchni.

Przestrzeń wokół nas także jest w statym pędzie: cząsteczki otaczającego nas powietrza cały czas się przemieszczają i nigdy nie zatrzymują w jednym miejscu. Ruch jest też w nas: w naszych żyłach (z prędkością nawet metra na sekundę) nieustannie przepływa krew, w mózgu bity informacji mkną, rozwijając szybkość 400 km na godzinę. Galeria Świat w ruchu mówi właśnie o tej niekończącej się krzątaninie. Pokazuje rządzące nią zasady na bardzo wielu poziomach: od organizmu człowieka, przez fale świetlne, sejsmiczne, dźwiękowe, na elektronach kończąc.

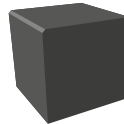
89 eksponatów,

w tym **4** zaprojektowane i wykonane przez CNK

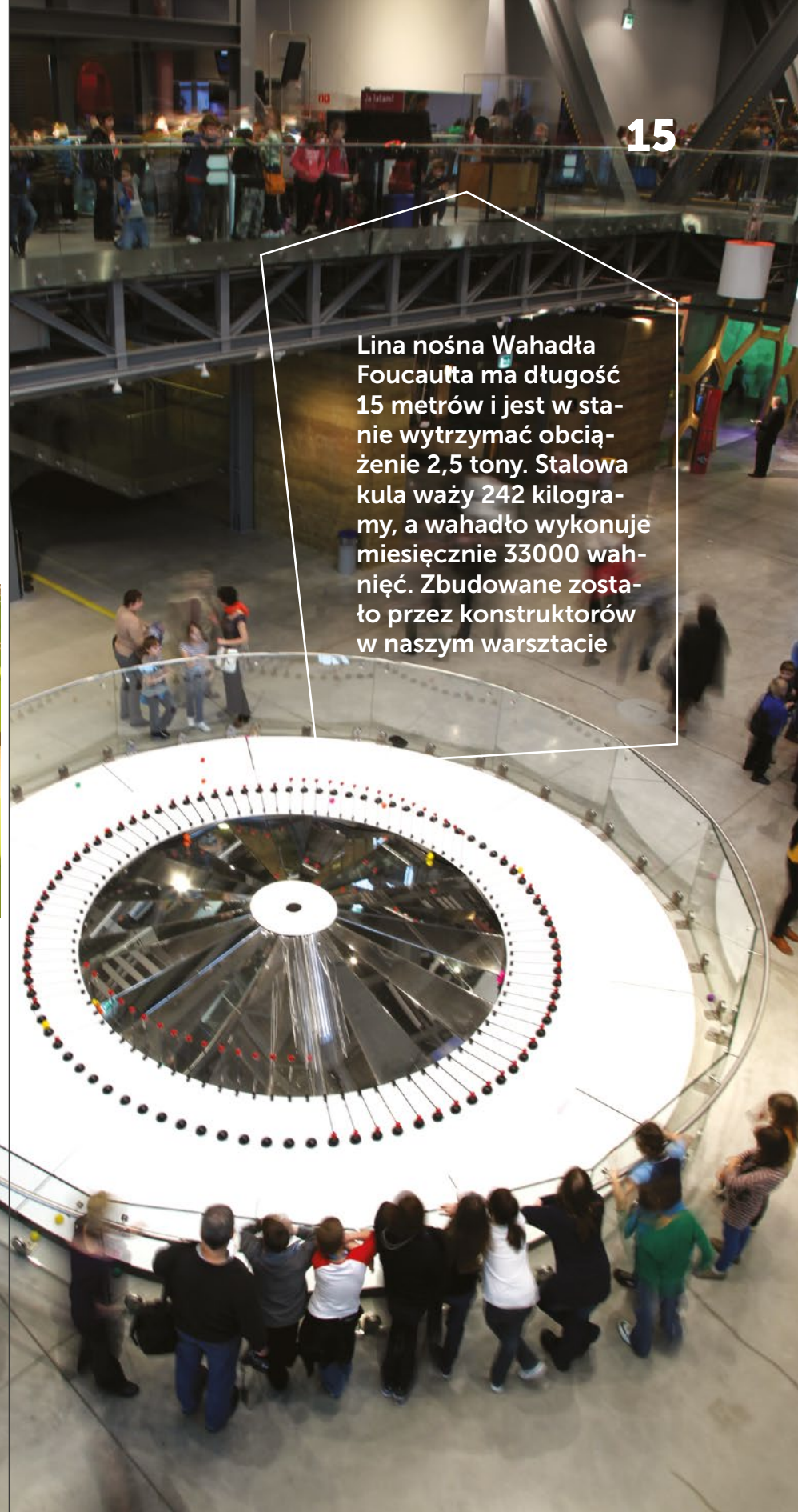
dla nauczycieli przeprowadziliśmy **8** warsztatów wykorzystujących przestrzeń wystawy

92,5% naszych zwiedzających odwiedza tę galerię

70,1% zwiedzających galerię ocenia ją jako „zdecydowanie ciekawą”

Szczególnie chętnie oglądanym eksponatem jest **Karuzela Coriolisa**. Gra w piłkę podczas ruchu wirowego wcale nie jest prosta. Grunt pod nogami można stracić podczas **Trzęsienia ziemi**. To symulator wstrząsów o sile dochodzącej do 5,5 stopnia w skali Richtera. Lecz aby naprawdę oderwać się od podłoża, nasi zwiedzający z entuzjazmem korzystają z **Latającego dywanu**. Minipoduszkowiec pozwala unieść się kilka centymetrów nad podłogą.

Lina nośna Wahadła Foucaulta ma długość 15 metrów i jest w stanie wytrzymać obciążenie 2,5 tony. Stalowa kula waży 242 kilogramy, a wahadło wykonuje miesięcznie 33000 wahań. Zbudowane zostało przez konstruktorów w naszym warsztacie

Bzzz!

Wystawa uznana wśród naszych zwiedzających za najciekawszą. To miejsce jak żadne inne nęci swoją niedostępnością, bowiem Bzzz! to królestwo dzieci do lat sześciu.

– Jak wygląda świat oczami węża?

– Co widać wewnątrz kalejdoskopu?

– Skąd się bierze miód?

– Jak pachnie lis?

Radość odkrywania nieznanego jest dla człowieka naturalna. Tak poznaje świat małe dziecko. Dotyka, słucha, wącha, smakuje. Podstawą tego procesu jest niezaburzona wolność eksploracji i możliwość wyrażania siebie.

Przeciętnie mózg ludzki składa się z około stu miliardów neuronów – liczy 16 razy

40 eksponatów

przeprowadziliśmy **6** warsztatów dla nauczycieli edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej, wykorzystujących przestrzeń wystawy

13,4% naszych zwiedzających odwiedza tę galerię

82,2% zwiedzających galerię ocenia ją jako „zdecydowanie ciekawą”

większej niż liczba ludzi na Ziemi. Umożliwia nam przetwarzanie tak wielkiej ilości informacji, że nie dorównuje mu żaden współczesny superkomputer. Mózg trzylatka ma około 70% wagi mózgu dorosłego, a mózg sześciolatka – już 90%. W Bzzz! stworzyliśmy przestrzeń, która stymuluje i wspiera u dzieci ich naturalną ciekawość świata.

Ulubionym eksponatem najmłodszych jest **Eksponat wodny**. Jest niewielką rzeczka, w której można bezkarnie bawić się wodą i wodnymi wirami dzięki zaworom, tamom i kranom. W **Moim odcisku**, dotykając delikatnych kołeczków, – maluchy zostawiają swoje odbicia twarzy lub dłoni. Dzieci lubią sprawdzić, jak wygląda świat **Oczami węża**. Zamontowaliśmy tu kamerę termowizyjną, która daje wyobrażenie, jak widzi ten gad.

Teatr robotyczny

W teatrze elżbietańskim nie występowały kobiety. Ich role grali odpowiednio ucharakteryzowani młodzi, urodziwi mężczyźni. Nasi młodzieńcy mają 175 cm wzrostu. Ich ruchami steruje sprężone powietrze, a zamiast serca tomoce 40-watowy głośnik. To RoboThespiany. Troje aktorów pierwszego na świecie teatru robotycznego. Zaprogramowanie każdego z tych humanoidalnych artystów trwało pół roku. Głosów użyły im tuzy polskiej sceny teatralnej i filmowej.

Repertuar 2011:

— „O królewiczu Ferrycym i królownie Krystali” na podstawie opowiadania Stanisława Lema;
— „Tajemnica pustej szafy, czyli duchy z czwartego wymiaru”, przedstawienie oparte na XIX-wiecznym opowiadaniu Edwina A. Abbotta „Flatland: A Romance of Many Dimensions”.
Premiera „Tajemnicy...” odbyła się 10 października.

średnio Teatr Robotyczny odwiedza ponad **pół tysiąca** osób dziennie

170 430 widzów w ciągu roku

21,6% naszych zwiedzających ogląda spektakle

62,7% widzów ocenia je jako „zdecydowanie ciekawe”

Z punktu widzenia reżysera prace z aktorami-robotami to czysta przyjemność. Nie spędzają się na próbach, nie mają tekstów, nie mają żadnych „doskonałych” pomysłów... Słowem — ideal. No, ale lampka nampana to już nie z nami udanej premiery nie będzie...
P. Kolanowski

Paweł Kolanowski
— reżyser Teatru Robotycznego

2011. W tym czasie otworzyliśmy wystawę. Uruchomiliśmy cztery laboratoria naukowe. Udostępniliśmy park pełen eksponatów. Zainaugurowaliśmy działalność najnowocześniejszego planetarium w Europie. Jak na jeden rok istnienia – to całkiem dużo.

Sprawdzamy co kryje nasz umysł. Tu nauka wchodzi w krainę emocji. Ta wystawa została przygotowana z myślą o osobach między 17. a 25. rokiem życia, które najrzadziej odwiedzają centra nauki.

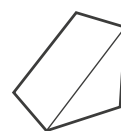
Szósta galeria stała. Otworzyliśmy ją 3 marca 2011 roku. Uroczystość uświetnił wykład brytyjskiego cybernetyka prof. Kevina Warwicka, przez media okrzykniętego profesorem cyborgiem, który zastąpił z wszczepienia sobie implantu zintegrowanego z układem nerwowym. Imprezę z okazji

otwarcia RE: generacji poprowadził DJ Carlos Lopez z hiszpańskiej grupy Reactable Sound Systems. Reactable to syntezator, który ma postać wielodotykowego okrągłego stołu z podświetlanym blatem. Poruszają się na nim i obracają różne obiekty. W zależności od ich kształtów i interakcji

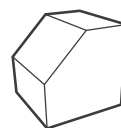
między nimi generowany jest dźwięk. Reactable daje możliwość tworzenia muzyki przez kilka osób jednocześnie.

80 eksponatów

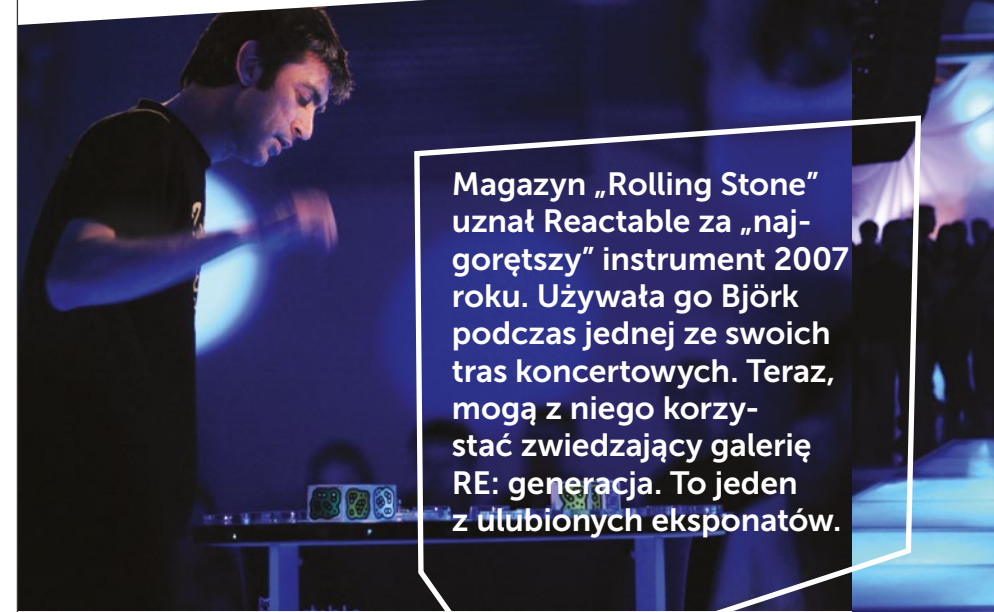
dla nauczycieli przeprowadziliśmy 10 warsztatów wykorzystujących przestrzeń wystawy

47,7% naszych zwiedzających odwiedza tę galerię

68,1% zwiedzających galerię ocenia ją jako „zdecydowanie ciekawą”

Magazyn „Rolling Stone” uznał Reactable za „najgorętszy” instrument 2007 roku. Używała go Björk podczas jednej ze swoich tras koncertowych. Teraz, mogą z niego korzystać zwiedzający galerię RE: generacja. To jeden z ulubionych eksponatów.

Pod lupę wzięliśmy nasze uczucia, sympatie i antypatie, wątpliwości etyczne, rolę społeczne. Można tu swobodnie eksperymentować z psychologią, socjologią lub antropologią, jak również poznać mechanizmy rządzące kulturą masową, reklamą, mediami, polityką, a w końcu: odkryć przyszłość społeczeństw i cywilizacji – nowoczesne technologie robotyczne i zagrożenia ekologiczne. O niezwykłości tej galerii decyduje m.in. to, że eksponatów

można użyć w ten sposób, by wziąć udział w grze, podczas której sami staniemy się częścią eksperymentu. Eksponaty, analizując uzyskiwane przez nas wyniki, wskażą możliwe drogi dalszej wędrówki przez wystawę. Gdzie nas to zaprowadzi?

Ta wystawa to podwójny eksperyment. Eksperymentem będzie nie tylko to, co będziemy robili w środku, ale eksperymentem był też cały pomysł wystawy – Robert Firmhofer, dyrektor CNK, podczas otwarcia galerii.

Laboratoria

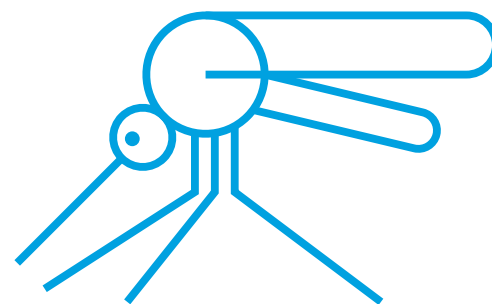
Otworzyliśmy cztery laboratoria : fizyczne, chemiczne, biologiczne i pracownię robotyczną. Nasi goście oswoją się z pracą naukowców i poznają sprzęt używany w najnowocześniejszych pracowniach na całym świecie. Mogą m.in. skonstruować robota zwiadowcę, oznaczyć wiek na podstawie wyglądu kości, wyprodukować mydło w probówce i odpowiedzieć na pytanie, jak w Kosmosie zważyć astronautę.

W Centrum Nauki Kopernik każdy może poczuć się jak prawdziwy naukowiec. Ubrany w fartuch i okulary ochronne. W świetle jarzeniówek. Pochyleny ze skupioną miną nad szkłem

i probówkami. W otoczeniu sond pomiarowych, aparatury do miareczkowania, mieszadeł magnetycznych, spektroskopów, zestawów pneumatyki i elektropneumatyki.

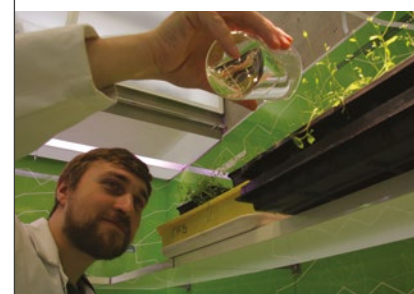
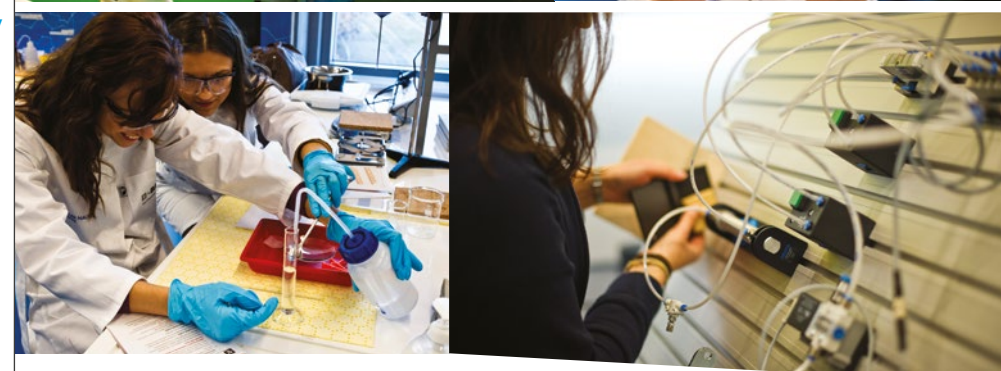
Budowaliśmy wielki chromosom, ścigaliśmy się psimi zaprzęgami, robiliśmy wybuchy, stworzyliśmy robotyczne miasteczko i tańczyliśmy w dyskotecę Roentgena. Inauguracja każdego z laboratoriów była okazją do świętowania. Zorganizowaliśmy kolejno: Dzień Chemii (18 października), Dzień Biologii (15 listopada), Dzień Robotyki (6 grudnia) i Dzień Fizyki (20 grudnia).

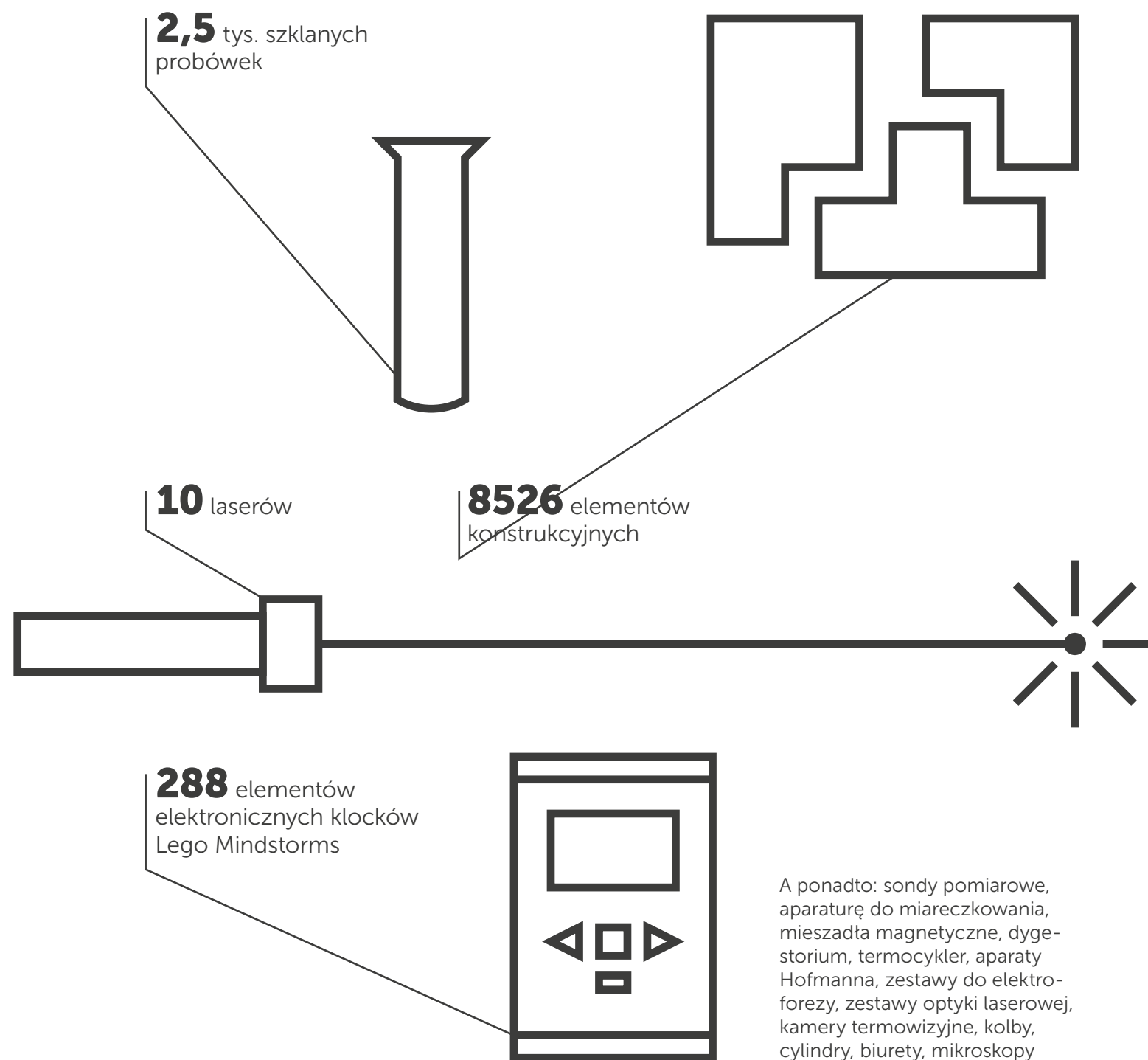
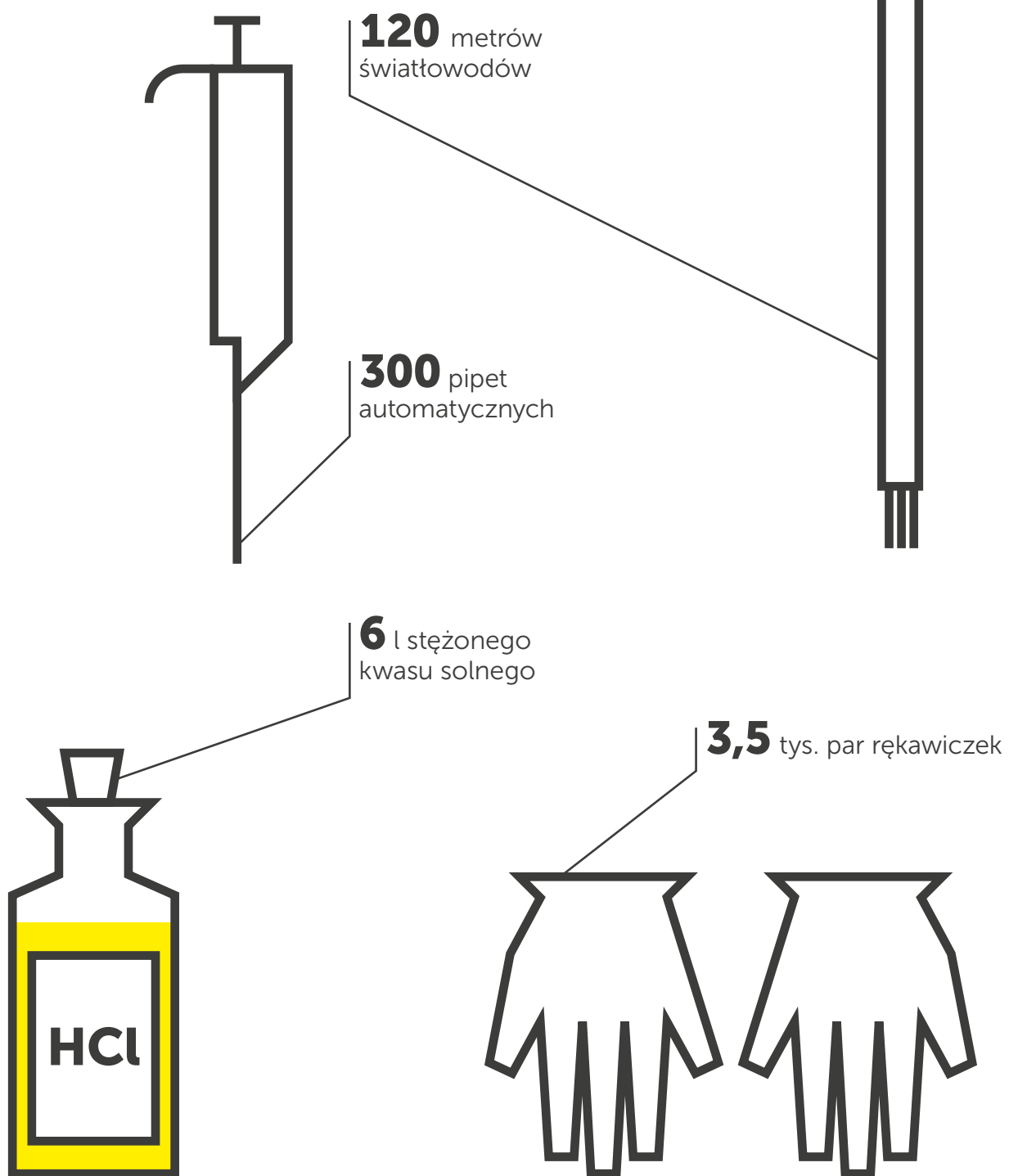

Komar powiększony milion razy miałby 5 kilometrów długości

Zajęcia w laboratoriach chemicznym, biologicznym i fizycznym trwają dwie godziny, w pracowni robotycznej – trzy. Dostępne są dla osób od lat 13. W ciągu tygodnia uczestniczą w nich grupy szkolne. Opracowaliśmy dla nich specjalne scenariusze zgodne z programami nauczania. Weekendy to czas dla osób dorosłych i młodzieży.

Do końca roku ponad 2000 osób wzięło udział w zajęciach laboratoryjnych.

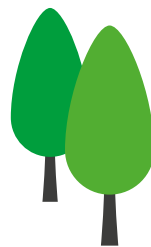

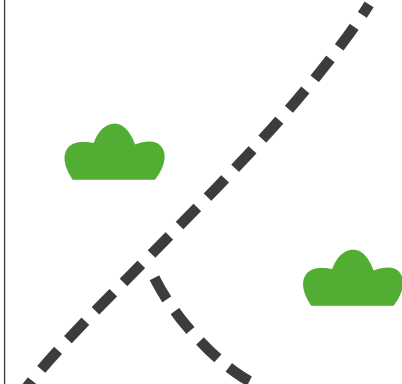
A ponadto: sondy pomiarowe, aparaturę do miareczkowania, mieszadła magnetyczne, dygestorium, termocykler, aparaty Hofmanna, zestawy do elektroforezy, zestawy optyki laserowej, kamery termowizyjne, kolby, cylindry, biurety, mikroskopy

Park Odkrywców

Zamieszkaliśmy na Powiślu, tuż nad samą rzeką. Poddajemy metamorfozie ten fragment miasta. Park Odkrywców pomyślany został jako otwarta przestrzeń odpoczynku i rekreacji. Nad projektem tego ogrodu pracowali wspólnie inżynierowie, artyści i projektanci zieleni. To teren jedyny w swoim rodzaju, bo włączający w miejskie zagospodarowanie – ekspozyty edukacyjne.

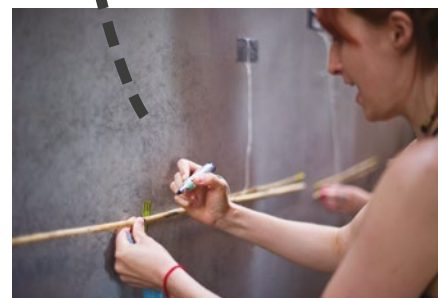
Óficialnie park otworzyliśmy podczas weekendu 15–17 lipca 2011 roku. Na naszych gości czekały specjalne atrakcje: gry planszowe, warsztaty budowy i pokazy latawców, tai chi i inne aktywności plenerowe, pokazy baniek mydlanych i teatru ognia.

15 000 metrów kwadratowych

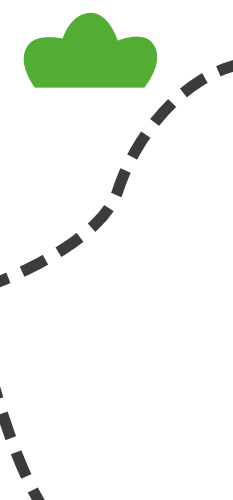
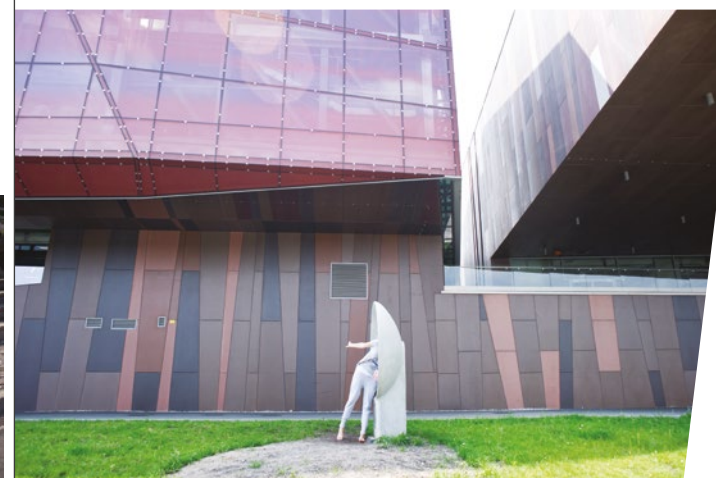
10 eksponatów

57 gatunków roślin

Konstrukcja Szeptaczy składa się z grupy metalowych rur, które, po wykryciu obecności człowieka, wydają różne dźwięki naśladujące naturę. Zwiedzający mogą skomponować koncert na odgłosy grzmotu, fal morskich, wiatru i deszczu, a dzięki dźwiękowym instalacjom, takim jak **Echo** czy **Konferencja**, mogą się komunikować na odległość.

Lokalizacja nad brzegiem rzeki wpisuje dodatkowo park w ideę „Natura 2000” – to idealne miejsce do obserwacji ptaków i ich terenów lęgowych nad Wisłą

Niebo Kopernika

Choć dookoła światła miasta, smog, neony i latarnie – na niebie widać 20 milionów gwiazd. Tyle, ile w najbardziej bezchmurną noc w historii na najmniej zurbanizowanym terenie świata. Jak to możliwe? Takie możliwości daje Megastar – rzutnik gwiazdowy, który zajmuje centralne miejsce pod 16-metrową kopułą Nieba Kopernika – jednego z najnowocześniejszych w Europie planetariów.

Montaż aparatury i wyposażenia planetarium rozpoczęto od instalacji ważącego trzy tony 16-metrowego ekranu i projektorów. Sferyczny ekran otacza widownię ze wszystkich stron. Dzięki takiemu rozwiązaniu daje poczucie zanurzenia w wyświetlanym świecie. Wrażenie potęgowane jest przez wysokiej klasy system nagłośnieniowy rozmieszczony dookoła kopuły i rozkładane fotele. Studio montażowe wyposażono w komputery o wysokiej mocy obliczeniowej i w specjalne oprogramowanie. Trwały prace nad tłumaczeniem i nagrywaniem ścieżek dźwiękowych do dostarczonych przez wykonawcę filmów.

Ma metr wysokości, jajowaty kształt i waży 80 kilogramów. Rzutnik Megastar II A przyjechał z Japonii. Na nasze zamówienie wyprodukowała go firma Ohira Tech. Jest najnowocześniejszym projektorem gwiazdowym w Europie, a także największym wyprodukowanym przez tę firmę.

19 czerwca odbyła się uroczystość otwarcia planetarium. Złożyły się na nią astronomiczne prezentacje multimedialne, koncert i specjalne pokazy wideo na ścianie budynku. Wcześniej stworzyliśmy żywą mapę nieba. Sfotografowaliśmy z góry ludzi, którzy wcielili się w gwiazdne konstelacje i ustawili się w wyznaczonych miejscach i świecili latarkami w niebo. Ponadto – ogłosiliśmy akcję liczenia gwiazd. Z zebranych danych stworzyliśmy mapę, z której można się dowiedzieć, gdzie w Polsce najlepiej prowadzić obserwacje nocnego nieba.

W chwili otwarcia w repertuarze Nieba Kopernika znajdowało się sześć filmów dla różnych grup wiekowych (od kilkulatek do osób dorosłych). W drugiej połowie roku zakupiono osiem kolejnych. Każda projekcja poprzedzona jest pokazem „Niebo nad Warszawą”. Planetarium zmienia repertuar pokazów przeciętnie raz na półtora miesiąca.

Oprócz typowych prezentacji planetarium organizuje również spotkania, np. debatę z udziałem kosmonautów rosyjskich, spotkanie z prof. Hiroaki Akiyamą – dyrektorem Instytutu Nauki o Kosmosie Uniwersytetu Wakayama – czy obserwacje na żywo ostatniego lądowania wahadłowca. Szczególnie lubiane przez warszawiaków stają się plenerowe obserwacje nieba, np. obserwacje zaćmienia Księżycy i rojów meteorów).

NIEBO
KOPERNIKA

31

Budynek Nieba Kopernika swoją architekturą nawiązuje do głązów narzutowych typowych dla doliny Wisły. Planetarium obudowane jest elewacjami ze specjalnego szkła, ściśle przylega do budynku Centrum i jest podświetlane nocą.

51 pokazów odbywa się w ciągu tygodnia

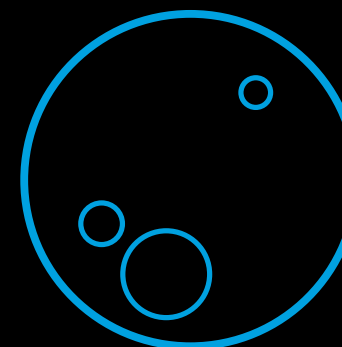
137 miejsc w sali projekcyjnej

148 644 widzów gościło w planetarium

96,2% widzów pozytywnie ocenia pokazy i ich walory edukacyjne

33,3% widzów planetarium było już wcześniej w Centrum Nauki Kopernik

Sedna – planetoida 1 milion razy większa niż człowiek. Jest to drugi po Marsie najczerwieńszy obiekt w naszym Systemie. Sedna jest jednym z niewielu tak dużych obiektów odkrytych w Układzie Słonecznym od 1930 roku, kiedy to po raz pierwszy zaobserwowano Plutona.

Dla nauczycieli i edukatorów

Pasja odkrywania świata. Zarażanie ciekawością. Dialog i współpraca. Aktywizujące metody pracy. Wolność myślenia krytycznego i wsparcie myślenia kreatywnego. Poznajcie nasze marzenia o szkole. Poznajcie tych, którzy marzą wraz z nami.

1 konferencja

268 zestawów edukacyjnych zaprojektowanych i wyprodukowanych w CNK

88 spotkań i warsztatów dla nauczycieli i edukatorów

2981 uczestników

310 281 sprzedanych biletów szkolnych grupowych

Kluby Młodego Odkrywcy

Klub Młodego Odkrywcy to ogólnopolski program koordynowany przez Centrum Nauki Kopernik. Pod opieką nauczycieli i edukatorów młodzi odkrywcy przeprowadzają eksperymenty i badania naukowe. KMO to miejsce, gdzie każdy może zostać badaczem. Nie oceniamy stanu wiedzy, nie stawiamy ocen. Tu nikt nie popełnia błędów. Bawimy się i zachęcamy do weryfikowania własnych hipotez. W Klubach nie dajemy gotowych rozwiązań. Na własną rękę i zgodnie z własnymi zainteresowaniami klubowicze wraz z opiekunami szukają odpowiedzi na naukowe pytania. Aktywizacja uczniów przynosi nieoczekiwane rezultaty, nieograniczające się tylko do zwiększenia poziomu ich wiedzy. Jedną z metod aktywizujących uczniów jest „nauka oparta na doświadczeniu” (z ang. inquiry-based learning). Metoda ta sprawia, że eksperymentatorzy myślą samodzielnie, a to z kolei wyposaża ich w potężne narzędzie rozwoju: twórcze i krytyczne podejście do stawianych zadań i umiejętność rozwiązywania problemów. Kluby zrzeszone w ogólnopolską sieć mogą korzystać z bazy sprawdzonych scenariuszy doświadczeń, wymieniać się pomysłami, organizować wspólne projekty

2011: 125 Klubów w całej Polsce. 18 bezpłatnych szkoleń

stacjonarnych i 4 wyjazdowe dla nauczycieli i edukatorów zainteresowanych założeniem Klubów. 270 przeszkolonych uczestników. 250 dzieci i ich opiekunów gościło w CNK podczas spotkania z astronautą George'em Zamką. 3 Kluby na Pikniku Naukowym. Opracowany został trzyletni plan strategiczny programu Klubów Młodego Odkrywcy. Powstały pierwsze Kluby w Gruzji i na Białorusi.

Nauczycielskie Popołudnia z Kopernikiem

W ciągu roku szkolnego czwartkowe popołudnia w Centrum Nauki Kopernik, to specjalny czas dla nauczycieli. Cykliczne spotkania dają możliwość rozszerzenia współpracy ze środowiskiem nauczycielskim na zasadach dialogu. Umożliwiamy bezpłatny wstęp na wystawy. Nauczyciele mogą zwiedzić Centrum, poznać galerie i rozmieszczenie ekspozycji. Otoczeni są opieką naszych animatorów, którzy mogą odpowiedzieć na pytania pojawiające się podczas samodzielnego eksperymentowania z interaktywnymi eksponatami. Wielu nauczycieli traktuje tę wizytę, jako etap wstępny przed odwiedzinami CNK z grupą uczniów. Podczas Nauczycielskich Popołudni prezentujemy ofertę edukacyjną Centrum, przekazujemy ważne informacje dotyczące planowanych przedsięwzięć i konsultujemy je ze środowiskiem nauczycielskim. Ale nade wszystko cenimy sobie okazję do bezpośredniej, niespiesznej rozmowy przy herbacie. Ważne są dla nas wrażenia po zwiedzeniu ekspozycji, a także pomysły na wykorzystanie poszczególnych eksponatów w kontekście realizowanej podstawy programowej. Zgłaszane przez nauczycieli potrzeby i oczekiwania stają się źródłem inspiracji na przyszłość.

2011: 38 Nauczycielskich Czwartków z Kopernikiem. Ponad 1000 uczestników z całej Polski (pracujących z dziećmi w przedszkolach, szkołach podstawowych, z młodzieżą w gimnazjach, liceach, technicach oraz dyrektorów szkół). 91% ankietowanych wyraziło zainteresowanie udziałem w kolejnych spotkaniach. 94% uczestników planowało powrót do CNK z uczniami. Blisko 85% wszystkich ankietowanych zadeklarowało wiedzę i umiejętności zdobyte w CNK jako użyteczne w ich pracy zawodowej.

Warsztaty merytoryczne i metodyczne wykorzystujące potencjał edukacyjny wystaw i eksponatów.

Jednym z celów strategicznych CNK jest umożliwienie wykorzystania naszych eksponatów w edukacji (również formalnej) i wzbogacenie wiedzy, umiejętności oraz rozbudzenie kreatywności nauczycieli oraz edukatorów. W lutym zainicjowaliśmy warsztaty wykorzystujące przestrzeń naszych galerii. Współpracowaliśmy z ośrodkami doskonalenia nauczycieli i doradcami metodycznymi. Każde warsztaty prowadzone były na podstawie odrębnego scenariusza i programu oraz dostosowane do konkretnej grupy docelowej.

2011: 12 warsztatów: dla nauczycieli fizyki i przyrody (2), biologii (1), przedszkoli (3), edukacji wczesnoszkolnej (3), przedmiotów zawodowych (2) i wychowania fizycznego (1). 340 przeszkolonych nauczycieli. Każde warsztaty otrzymały od uczestników od 85% do 96% ocen dobrych i bardzo dobrych.

Warsztaty metodyczne i merytoryczne związane z zestawami edukacyjnymi wytworzonymi w CNK:

„Pudełko z klimatem” to zestaw zawierający materiały i scenariusze do wykonania dziesięciu doświadczeń dotyczących klimatu, jego zmian oraz konsekwencji tych zmian dla środowiska i człowieka. Projekt powstał w Centrum Nauki Kopernik na zlecenie Ministerstwa Środowiska jako część inicjatywy „Partnerstwo dla klimatu”. We wrześniu i w październiku Centrum zorganizowało cykl warsztatów dla nauczycieli gimnazjalnych i licealnych, w tym opiekunów Klubów Młodego Odkrywcy

2011: 8 warsztatów dla 78 nauczycieli. Zajęcia zyskały bardzo dobrą ocenę. 80% uczestników oceniło je jako bardzo dobre, a 20% jako dobre.

„Lekcje Marii Skłodowskiej-Curie” to zestawy edukacyjne przygotowane na zlecenie Biura Edukacji m.st. Warszawy. Rok 2011 został ogłoszony rokiem Marii Skłodowskiej-Curie. Noblistka złożyła w 1907 roku tzw. spółdzielnię. W domowych warunkach przy użyciu bardzo prostych materiałów, wraz z gronem przyjaciół naukowców przeprowadziła dwuletni eksperyment dydaktyczny. Dzieci w zróżnicowanej wiekowo grupie miały zgłębiać tajniki

przyrody dzięki obserwacjom, doświadczeniom, zajęciom w terenie. Scenariusz naszych warsztatów inspirowany był treścią zachowanych notatek jednej z uczennic Skłodowskiej. Uczestnicy (nauczyciele przyrody z warszawskich publicznych szkół podstawowych) ćwiczyli różnorodne techniki aktywnych form pracy z uczniem i zapoznawali się z zestawem prostych, ciekawych eksperymentów tłumaczących podstawowe prawa fizyki i przyrody.

2011: 8 warsztatów dla 133 nauczycieli. Ocena warsztatów była bardzo wysoka (77% ocen bardzo dobrych i 21% dobrych). Pozytywnie oceniono również same zestawy edukacyjne i ich przydatność w pracy nauczycielskiej (61% ocen bardzo dobrych i 35% dobrych).

Konferencja Pokazać – Przekazać

Choć to piąta edycja konferencji, po raz pierwszy mogliśmy gościć nauczycieli w przestrzeni naszego budynku. Program był niezwykle bogaty. Uczestnicy wzięli udział w warsztatach Klubów Młodego Odkrywcy, zapoznali się z możliwościami Kopernikowych laboratoriów, uczestniczyli w naukowym happeningu. Zapoznali się także z dwoma zestawami pomocy naukowych umożliwiającymi przeprowadzanie różnorodnych eksperymentów oraz sprawdzili, jak metodami Marii Skłodowskiej-Curie można zważyć powietrze i pokazać działanie prawa Archimedesesa. Podczas wykładów zaproszeni naukowcy podzielili się z nauczycielami swoimi doświadczeniami z zakresu interdyscyplinarości nauk. Pedagodzy zwiedzili również wszystkie wystawy stałe Centrum oraz obejrzelili projekcję w planetarium Niebo Kopernika.

2011: 3 dni konferencji (26–28 sierpnia). 194 uczestników z całej Polski. Gościliśmy także nauczycieli z Gruzji i Białorusi. Konferencja wyjątkowo podobano się uczestnikom. 88% z nich wybrało najwyższą ocenę – „zdecydowanie mi się podobało”. Za najmocniejsze strony uznano warsztaty oraz różnorodność i interdyscyplinarność programu konferencji.

Oswajanie, informowanie, promowanie, przybliżanie. Popularyzowanie nauki. To krąży w naszym krwiobiegu i jest podstawą działalności Centrum Nauki Kopernik.

Uwolnij Myślenie. Spotkania humanistów z przyrodnikami

To, co najciekawsze, dzieje się na styku nauk. Ich rozwój sprawia, że oczekujemy coraz pełniejszego i wielowymiarowego opisu świata. Odpowiadając na tę potrzebę, kontynuowaliśmy rozpoczęte w 2010 roku debaty z cyklu „Uwolnij myślenie. Spotkania humanistów z przyrodnikami”, realizowane razem z Centrum Myśli Jana Pawła II. W 2011 roku odbyły się trzy debaty: „Umysł w mózgu czy mózg w umyśle? – nauka na tropie świadomości”, „Po co nam płeć?” oraz „Czy cierpienie uszlachetnia?”. Podejmowaliśmy społecznie istotne problemy, zapraszając do dyskusji specjalistów z dziedzin nauk humanistycznych, społecznych i przyrodniczych.

2011: 3 debaty, 540 słuchaczy, 2200 osób śledzących spotkania transmitowane w Internecie. 95% badanych pozytywnie oceniło debaty

Mózg podejrzan, czyli kino letnie.

Kinowa podróż wokół umysłu? Czemu nie. Od lipca do września organizowaliśmy cotygodniowe projekcje filmów. Plenerową salą kinową był Park Odkrywców, a repertuar sięgał od „Matrixa” po „Motyla i skafander”. Przed każdym seansem widzowie dyskutowali z zaproszonymi przez nas specjalistami z dziedziny neurologii, psychiatrii i neurochirurgii. Udział w seansach był bezpłatny. Kuratorem projektu była fundacja Generator, która popularyzuje w Polsce kinoterapię oraz bada wpływ kina na kulturę i sposób postrzegania świata.

2011: 8 filmów, ponad 2000 widzów

XV Festiwal Nauki

Podczas XV Festiwalu Nauki, Centrum razem z Biurem Edukacji m.st. Warszawy, Warszawską Masą Krytyczną i Zespołem Szkół nr 21 CNK zorganizowało 18 września piknik chemiczny w Parku Odkrywców, gdzie można było przeprowadzać eksperymenty naukowe i oglądać pokazy chemiczne. Zorganizowaliśmy również warsztaty dla dzieci pt. „Lekcje Marii Skłodowskiej-Curie” i zajęcia psychologiczne dla młodzieży i dorosłych oraz warsztaty nawiązujące do tematyki galerii RE: generacja.

Jednak najbardziej kolorowym wydarzeniem był przejazd ulicami Warszawy – rowerową Masą Krytyczną – śladami Marii Skłodowskiej-Curie (która, tak na marginesie, znana była ze swojego zamitowania do dwóch kótek).

2011: 10 warsztatów, ponad 2500 uczestników, 17 przejechanych kilometrów, przez ponad 1000 rowerzystów

YouTube Space Lab

To ogólnoświatowy konkurs dla uczniów w wieku 14–18 lat, których zadaniem jest zaproponowanie eksperymentu naukowego możliwego do przeprowadzenia w przestrzeni kosmicznej. Konkurs powstał w współpracy z agencją kosmiczną NASA, Europejską Agencją Kosmiczną (ESA) oraz Japońską Agencją Badań Kosmosu (JAXA). Polskim partnerem konkursu jest Centrum Nauki Kopernik, a patronat nad konkursem objęła minister edukacji narodowej. Polscy licealiści zgłosili aż sześć propozycji eksperymentów, które mogłyby zostać przeprowadzone w Kosmosie. Więcej przedstawili tylko uczniowie z USA i Indii. W roku 2012 międzynarodowe jury zdecyduje, czy któryś z Polaków pojedzie na półfinały do Waszyngtonu.

FameLab

FameLab to międzynarodowy konkurs przeznaczony dla naukowców, którzy nie boją się myśleć niestandardowo i mają żytkę popularyzatora nauki. FameLab narodził się podczas Cheltenham Science Festival w 2004 roku i stał się prawdopodobnie wiodącym światowym konkursem z zakresu komunikacji naukowej. Po raz pierwszy organizowany będzie w Polsce (przez Centrum Nauki Kopernik i British Council). Zadaniem stojących w konkursowe szranki jest przekazanie w nietuzinkowy (aczkolwiek przejrzysty) sposób swoich naukowych pasji. Mają na to trzy minuty i ogranicza ich jedynie własna wyobraźnia. Zgłoszenia do konkursu zaczęliśmy zbierać w grudniu 2011 roku. Finały krajowe i międzynarodowe przewidziane są na wiosnę 2012 roku.

111 warsztatów

około **8,5** tysiąca uczestników warsztatów, debat, festiwali

5800 bezpłatnych wejściówek

Warsztaty Familijne

Od 2007 roku wspólnie z dziećmi szukamy odpowiedzi na wiele ważkich pytań. W tym roku zastanawialiśmy się, skąd się bierze prąd w gniazdku. Co się dzieje ze śmieciami? Warsztaty przeznaczone są dla maluchów w wieku od pięciu do ośmiu lat wraz z ich opiekunami. To ciekawa forma spędzenia czasu w gronie rodzinnym. Pobudza kreatywność i inspirowanie do dalszych poszukiwań badawczych. Po zakończeniu zajęć uczestnicy zabierają do domu materiały zawierające informacje, które nie tylko uzupełniają to, co zostało powiedziane podczas warsztatów, lecz także umożliwiają przeprowadzenie kolejnych eksperymentów w domu.

2011: 80 warsztatów, 2083 uczestników (1013 dzieci i 1070 opiekunów). Wydaliśmy „Książeczki Familijne” – 12 broszur o różnej tematyce, inspirowanych do samodzielnych doświadczeń i pogłębiania wiedzy.

Centrum Nauki Kopernik – Raport roczny 2011

Dlaczego? Po co? Jak?

Dlaczego Księżyc zmienia kształt? Skąd się bierze tęcza? Po co zwierzętom ogony? Od 2009 roku współpracujemy z Telewizją Polską SA przy realizacji odcinków popularnonaukowego programu dla dzieci „Dlaczego? Po co? Jak?”. Wraz z najmłodszymi przeprowadzamy eksperymenty mające wyjaśnić zjawiska znane z otaczającego świata. Program emitowany był w Programie 1 Telewizji Polskiej a poszczególne odcinki można obejrzeć na stronie internetowej Telewizji.

Warsztaty prezentów świątecznych

To warsztaty, które zorganizowaliśmy dla dzieci w wieku 7–12 lat i ich opiekunów. Robiliśmy zabawki, przy okazji dowiadując się ciekawych rzeczy o przenoszeniu punktu ciężkości. Podczas zajęć każdy mógł złożyć i skleić trzy ruchome drewniane ludziki, których działanie było oparte na wyważeniu punktu ciężkości każdego z nich.

2011: 3 rodzaje zabawek, 4 warsztaty, 260 uczestników (140 dzieci i 120 opiekunów), 96% uczestników oceniło zajęcia jako „bardzo ciekawe”, 100% zadowolonych z jakości zabawek.

Eksperymentuj!

Na długo zanim powstał budynek, Centrum Nauki Kopernik zorganizowało wystawę objazdową. Od 2006 roku odwiedziliśmy setki miast, gdzie prezentowaliśmy ją w szkołach, muzeach techniki, na festiwalach nauki w kraju i zagranicą. Eksperymentuj! przejechało już w sumie 103 074 kilometrów. To odległość równa dziesięciokrotnej podróży z Warszawy do Gwatemali. Wystawa składa się z 22 eksponatów, w całości skonstruowanych przez nasz warsztat.

2011: Od tego roku Eksperymentuj! włączone jest do oferty komercyjnej, jednak nadal realizuje zadania programowe (5 darmowych wyjazdów rocznie). Wystawa wyjeżdżała 24 razy. Obejrzano ją ponad 70000 osób.

Wzięliśmy udział w:

festiwalu Powiślenia (24 września): – pokazy naukowe i warsztaty dla publiczności

akcji **Zima w mieście i Lato w mieście**. (od 15 do 25 lutego i od 1 lipca do 31 sierpnia): – warsztaty naukowe i stacje doświadczalne, 3300 bezpłatnych wejściówek dla dzieci

Nocy Muzeów (14 maja): – wystawy bezpłatnie udostępniliśmy przeszło 2500 zwiedzającym

Piknik Naukowy

Tu są nasze korzenie. Stąd pochodzimy. Nasz rodowód sięga Pikniku Naukowego. Coroczna organizacja tego wydarzenia stała się inspiracją do utworzenia w Warszawie Centrum Nauki Kopernik.

15. Piknik Naukowy Polskiego Radia i Centrum Nauki Kopernik odbył się 28 maja 2011 roku, już po raz drugi w parku im. Marszałka Edwarda Rydza-Śmigłego w Warszawie. Gościem specjalnym były Włochy.

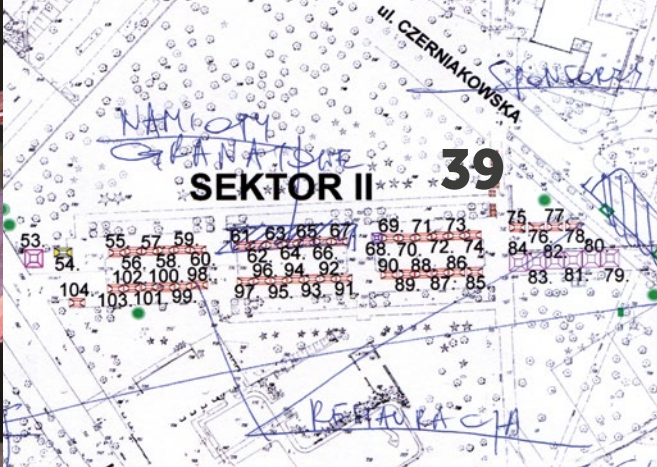
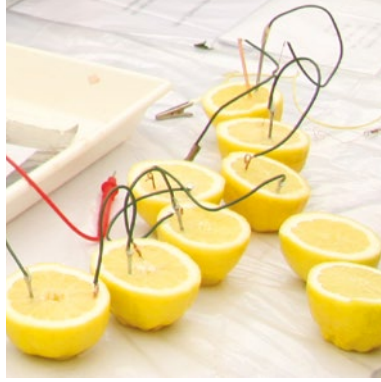
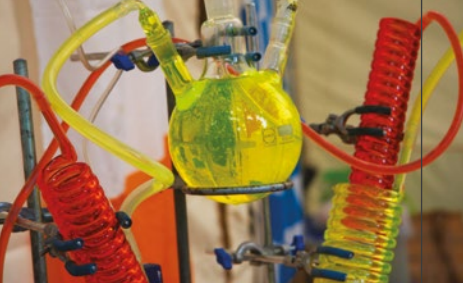
15 lat temu zaczynaliśmy od 17 namiotów, w których prezentowało się 13 instytucji. Dzisiaj Piknik Naukowy Polskiego Radia i Centrum Nauki Kopernik to największa w Europie impreza prezentująca naukę i nowe technologie, przyczyniająca się do budowy społeczeństwa opartego na wiedzy. Pasja setek naukowców, ogromne zainteresowanie publiczności i życzliwe wsparcie mediów sprawiły, że możemy się pochwalić imponującymi w skali europejskiej osiągnięciami. W 2005 roku Piknik został wyróżniony przez Komisję Europejską jako jeden z 10 wzorcowych europejskich projektów obszaru Nauka i Społeczeństwo. W tym roku po raz trzeci został objęty przez Komisję patronatem honorowym.

Wolność to wyzwanie. Daje moc do odkrywania i zmieniania świata, ale niesie też niebezpieczeństwa. Wolność w nauce i edukacji to wolność w dostępie do źródeł wiedzy, wolność uczenia się i wyboru poznawanych treści. To swoboda w prowadzeniu badań naukowych i publikacji ich wyników, w budowaniu komunikacji między naukowcami a społeczeństwem. Ale to także odpowiedzialność za skutki podejmowanych działań zarówno dla jednostki, jak i ogółu. **WOLNOŚĆ**. Tak brzmiał tegoroczny temat przewodni Pikniku Naukowego, korespondując tym samym z hasłem konferencji Ecsite. Piknik wieńczył konferencję i w jubileuszu wzięli udział nasi zagraniczni goście.

— **Asimo:** Na 15. Pikniku Naukowym odbyła się polska premiera pokazów umiejętności robota ASIMO. To mówiący głosem dziecka, niewielki humanoid, który sprawnie się porusza, a nawet biega z prędkością 6 km/h.

— **Grupa Zirkus Meer:** To grupa naukowców (pod kierownictwem dra Herberta Waltera Moshammera) którzy nagle zmienili zawód i stali się cyrkowcami. Sztuczki cyrkowe wykorzystują, by zainteresować ludzi, a potem powiedzieć, że nie kryją się za nimi żadne czary, lecz czysta fizyka.

— **Dr Bunhead:** Po raz pierwszy przyjechał do nas z Wielkiej Brytanii Tom Pringle znany jako dr Bunhead, kojarzony z takich programów telewizyjnych, jak np. „Brainiac”. Dr Bunhead, celebrytą Międzynarodowy Rok Chemii, próbował znaleźć odpowiedź na stare jak świat pytanie: „czym jest ogień?”. Były eksplodujące butelki z gorącą wodą, banany – kaskaderzy, pojawiające się nagle wielkie chmury.

15 lat temu grupa dziennikarzy zarządzających Polskim Radiem podjęła niebywałe ryzyko zawierzenia skromnemu zespołowi naukowców, że coś, co nazwalibyśmy piknikiem naukowym, – ma sens. Znalazła się też grupa entuzjastów wolności myśli, radości nauki i chęci działania ku dobru publicznemu, która nie zważając na powszechną wtedy opinię o ich szaleństwie, przystąpiła do pracy. Ta grupka ludzi w ciągu następnych kilku lat zgromadziła wokół siebie potężne środowisko społeczne – setki tysięcy uczestników Pikniku – nabrała siły, znaczenia i doprowadziła do realizacji mającego dziesiątki lat marzenia o zbudowaniu w Warszawie prawdziwej, catorocznej placówki. Miejsca, gdzie idea publicznego dostępu do wiedzy, szacunku dla chcących tę wiedzę poznawać i zdobywać, będzie rozkwiatać i promieniować na całą polską edukację. W listopadzie 2010 roku środowisko Pikniku odniosło wielkie zwycięstwo. **Kopernik został otwarty.**

— prof. Łukasz Turski, pomysłodawca Pikniku Naukowego i Centrum Nauki Kopernik. Przewodniczący rady programowej CNK

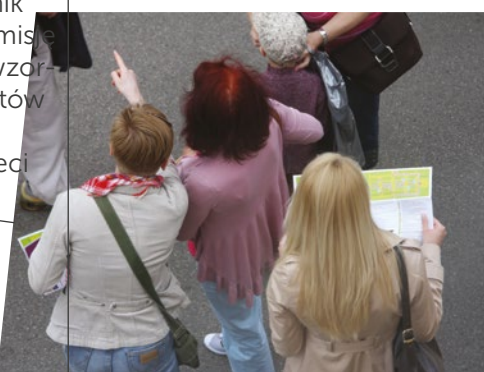
237 instytucji

z **21** krajów z całego świata (po raz pierwszy Izrael i Norwegia)

4 ha zajęł obszar miasteczka namiotowego

ponad **55%** uczestników stanowili uczniowie i studenci

83,8% respondentów zadeklarowało chęć uczestniczenia w kolejnym Pikniku

Festiwal Przemiany

Festiwal Przemiany został powołany do życia w 2009 roku przez miasto stołeczne. Celem projektu było zachęcenie warszawiaków do powrotu nad rzekę, dostrzeżenia jej piękna i potencjału. W roku 2011 o organizację Przemian poproszono Centrum Nauki Kopernik. Postanowiliśmy podjąć wyzwanie i przeobrazić festiwal. Jak? Z jednej strony czerpiąc z doświadczenia z poprzedniej edycji, z drugiej – sięgając do europejskiej tradycji centrów nauki i organizowanych przez nie festiwali. W programie znalazły się wydarzenia o charakterze artystycznym, naukowym, warsztatowym i dokumentalnym. W dniach 1–4 września stworzyliśmy nowoczesne, otwarte święto miasta. Wydarzenia festiwalowe odbywały się jednocześnie po obu stronach Wisły. Można było posłuchać koncertów, obejrzeć filmy, wziąć udział w warsztatach ekologicznych, rowerowych, odwiedzić bezpłatnie planetarium. Chętni wzięli udział w „Śniadaniu na trawie”, potączonym z warsztatami kuchni molekularnej, a także w zajęciach z nowoczesnego wikliniarstwa miejskiego „Wiklinowa partyzantka”.

Warszawiacy uczestniczyli także w projekcie badawczym pod tytułem „Socjologia Wisły”, dotyczącym nadwiślańskiej przestrzeni w mieście. Jego wyniki weszły w skład raportu na temat postrzegania i użytkowania warszawskich nabrzeży Wisły, który opublikowaliśmy na stronie Festiwalu i przekazaliśmy władzom Warszawy. Udział w festiwalu był bezpłatny.

2011: 17 warsztatów, 4 projekcje filmowe, 4 koncerty, 9 gier plenerowych, 1 gra miejska, 7 000 uczestników, 4 dni festiwalowe, 1 rzeka w roli głównej.

Na scenie międzynarodowej

W dniach 24–29 maja Centrum Nauki Kopernik było gospodarzem prestiżowej międzynarodowej konferencji Ecsite - Europejskiej Sieci Centrów i Muzeów Nauki. Tematem tegorocznej edycji była „Wolność”. Odwiedzający konferencję mogli zobaczyć mnóstwo ciekawych, zaawansowanych technologicznie eksponatów, dowiedzieć się o nowych wystawach, wymienić doświadczenia i pomysły z pozostałymi uczestnikami. Goście warszawskiej konferencji wystuchali m.in. japońskiego astronauty Mamoru Mohri, który jest też dyrektorem National Museum of Emerging Science and Innovation w Tokio. Jednym z prelegentów był także Derrick de Kerckhove – asystent i następcą Marshalla McLuhana, znanego w świecie teoretyka środków masowego przekazu. Trzon konferencji, jak zawsze, stanowiły wykłady, dotyczące działań, celów, misji oraz problemów centrów nauki. Ostatniego dnia nasi goście mieli okazję uczestniczyć w 15. Pikniku Naukowym.

Centrum Nauki Kopernik jest aktywnym uczestnikiem światowego ruchu centrów nauki i podpisuje się pod deklaracją podpisaną w czasie 6. Światowego Kongresu Centrów Nauki w Kapsztadzie w 2011 roku, dotyczącą wizji rozwoju centrów nauki, ich miejsca i znaczenia we współczesnym świecie.

W 2011 roku dyrektor Centrum Robert Firmhofer został wybrany prezesem zarządu Europejskiej Sieci Centrów i Muzeów Nauki ECSITE. Jest on również członkiem Międzynarodowego Komitetu Programowego Światowego Szczytu Centrów Nauki, który odbędzie się w Belgii w 2014 roku. Zastępca dyrektora, Irena Cieślińska jest członkiem Komitetu Programowego Corocznej Konferencji ECSITE.

22 Konferencja ECSITE

44 kraje świata

843 uczestników

75 sesji i warsztatów

11,2 kg włóczki zużyto podczas Farewell Party

Xplore Health to europejski projekt koordynowany przez Park Nauki z Barcelony, służący zwiększaniu społecznej świadomości na temat aktualnego stanu badań naukowych w dziedzinach związanych ze zdrowiem, ich etycznego, prawnego i społecznego wymiaru. W ramach projektu Centrum zorganizuje dwukrotnie tzw. „otwarte laboratoria”, w trakcie których odwiedzający będą przeprowadzali doświadczenia z biologii i medycyny.

Centrum Nauki Kopernik jest członkiem **EUSEA** (European Science Events Organisations). Stowarzyszenie skupia organizatorów festiwali, pikników naukowych i innych wydarzeń z dziedziny komunikacji naukowej.

Niebo Kopernika jest członkiem **IPS** (International Planetarium Society).

Inspirowanie i wspieranie lokalnych oraz regionalnych inicjatyw, a także tworzenie sieci podmiotów współpracujących z Centrum są jednymi z naszych celów strategicznych. Zależy nam na ustrukturyzowaniu i zacieśnieniu więzi z dotychczasowymi partnerami oraz na otworzeniu dróg dotarcia do nowych środowisk (m.in. do naszych najbliższych sąsiadów w Rosji, na Ukrainie i Białorusi). Obecnie opracowujemy rozbudowaną koncepcję projektów wschodnich na lata 2012–2015.

Pierwsze prace nad projektami wschodnimi (w byłych republikach radzieckich) rozpoczęły się w roku 2008, na długo przed otwarciem budynku Centrum. Naszym partnerem przy ich tworzeniu była Fundacja Partners Polska. Początkowym podłożem współpracy był konkurs na scenariusz lekcji z wykorzystaniem eksperymentu „Wystrzałowa lekcja”, skierowany do nauczycieli przedmiotów ścisłych w szkołach gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych. Z czasem ta współpraca przerosła się w rozbudowany system szkoleń, warsztatów, zestawów edukacyjnych i publikacji dla nauczycieli z Gruzji, Azerbejdżanu, Tadżykistanu i Białorusi. Współpraca z partnerami z Gruzji wykroczyła poza środowisko nauczycielskie. Centrum zostało zaproszone do udziału w programach rządowych oraz do ścisłej współpracy z gruzińskimi środowiskami naukowymi.

W sumie:

- 7** projektów
- 4** kraje współpracujące (Gruzja, Azerbejdżan, Tadżykistan, Białoruś)
- 62** przeszkolonych nauczycieli – trenerów
- 1560** nauczycieli (końcowych beneficjentów projektów)
- 48 935** uczniów (końcowych beneficjentów projektów)
- 4** publikacje metodyczne w 3 językach

2011:

- 3** projekty
- 3** kraje współpracujące (Gruzja, Azerbejdżan, Białoruś)
- 11** dni szkoleniowych w Gori, Baku, Warszawie
- 4** Kluby Młodego Odkrywcy założone na Białorusi i w Gruzji
- 36** przeszkolonych nauczycieli – trenerów
- 758** nauczycieli (końcowych beneficjentów projektów)
- 19 535** uczniów (końcowych beneficjentów projektów)

Przygotowanie rosyjsko- i gruzińskojęzycznej publikacji „KMO. Przewodnik opiekuna Klubu Młodego Odkrywcy” oraz azerskojęzycznej wersji publikacji „Ścisłe ciekawa lekcja”

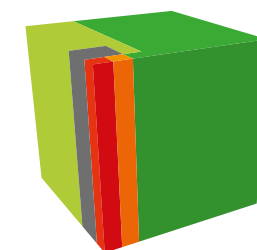
Wystąpienie nauczycieli z Gruzji i Białorusi na 5. Konferencji Pokazać – Przekazać

Centrum Nauki Kopernik – Raport roczny 2011

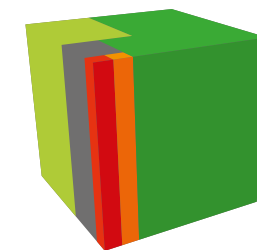
Z raportu ewaluacyjnego projektu „Ścisłe równe szanse. Wzmacnianie potencjału rozwojowego terenów wiejskich Kvemo Kartli, Shida Kartli

i Samtskhe Javakheti” realizowanego w Gruzji od 10 marca do 31 grudnia 2011 roku, przez Fundację Partners Polska i Centrum Nauki Kopernik:

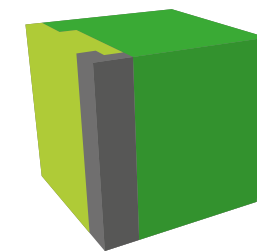
– Podczas szkolenia uzyskałem/-am nowe umiejętności.

- 71%** – w pełni się zgadzam
- 23%** – zgadzam się
- 1%** – zupełnie się nie zgadzam
- 1%** – nie zgadzam się
- 4%** – trudno powiedzieć

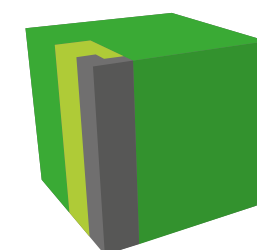
– Podczas szkolenia uzyskałem/-am nową wiedzę.

- 68%** – w pełni się zgadzam
- 24%** – zgadzam się
- 1%** – zupełnie się nie zgadzam
- 1%** – nie zgadzam się
- 6%** – trudno powiedzieć

– Jak oceniają Państwo sposób prowadzenia zajęć?

- 83%** – bardzo wysoko
- 14%** – wysoko
- 3%** – brak zdania

– Jak oceniają Państwo organizację szkolenia?

- 90%** – bardzo wysoko
- 7%** – wysoko
- 3%** – brak zdania

Sponsorzy

Centrum Nauki Kopernik może prowadzić swoją działalność przede wszystkim dzięki wsparciu organizatorów – miasta stołecznego Warszawy, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz Ministerstwa Edukacji. Dotacja, sprzedaż biletów i działalność komercyjna pokrywają jednak tylko część rocznych wydatków związanych z utrzymaniem wystaw oraz realizacją projektów edukacyjnych i artystycznych. Nasza misja nie mogłaby być realizowana bez wsparcia sponsorów – firm, którym tak jak Centrum zależy na promowaniu nauki i innowacyjnego podejścia do edukacji.

W 2011 roku naszym Partnerem Strategicznym była firma Samsung Electronics Polska, która objęta patronatem także robotyczne atrakcje Kopernika: Pracownię i Teatr Robotyczny. Samsung udzielał nam przez cały rok wsparcia technologicznego i finansowego.

Centrum dziękuje Sponsorom w roku 2011:

Partner Strategiczny:
Samsung Electronics Polska

Partnerzy Wspierający:
Plus, Vattenfall

Wyłączny Partner Laboratorium Chemicznego: BASF

Partnerzy Stanowiskowi:
Polpharma, Ivona Software, Fido Intelligence

Wspieranie Centrum Nauki Kopernik jest dla firmy Samsung czymś niezwykle naturalnym. Jesteśmy jedną z najbardziej innowacyjnych firm świata, a Centrum gromadzi pod jednym dachem większość największych odkryć człowieka. Jesteśmy dumni, że będąc partnerem CNK, możemy przybliżyć to, co zostało odkryte wieki temu, a poprzez Pracownię Robotyczną pokazywać również to, co jest dopiero pieśnią przyszłości. Liczba odwiedzających jest wyjątkowo dowodem na to, jak wiele osób pragnie eksplorować i cieszyć się z poznawania tajemnic nauki. Jestem dumny, że możemy być partnerem Centrum, a przez to jego częścią

– Daniel (Hyunsuk) Chung, prezes Samsung Electronics Polska

Z każdym sponsorem oprócz współpracy wizerunkowej staraliśmy się także prowadzić dodatkowe działania edukacyjne:

– Dzięki Samsungowi powstały w Centrum nowe ekspozycje **Galeria Roentgena** w Teatrze Anatomicznym i informacyjna ściana o Polskiej astronomii w planetarium

– Plus przygotował dla Centrum mobilną aplikację na telefony przewodnik po wystawach

– BASF przekazał Centrum zestawy do badania wody, które zostały przekazane uczestnikom Pikniku Naukowego i Klubów Młodego Odkrywcy

– Polpharma w przestrzeni ekspozycyjnej zorganizowała ciekawe warsztaty dla zwiedzających podczas Dnia Serca i Dnia Płuc

Sponsorzy w 2011

– 9 firm wsparło działania Centrum

– Wspólnie zrealizowaliśmy 6 dodatkowych projektów

– Sponsorzy przekazali nam ponad 3 miliony

Wyłącznym Partnerem Planetarium Niebo Kopernika jest PKO Bank Polski, który związał się z nami na kolejne trzy lata.

– Podczas inauguracji działalności Nieba Kopernika w sferycznym namiocie PKO BP można było malować światłem, tworzyć graffiti, a nawet zrobić sobie zdjęcie w stroju kosmonauty.

Połączenie nauki, nowych technologii i biznesu przynosi zaskakujące rezultaty. Jedno z najnowocześniejszych i najoryginalniejszych planetariów w Europie nie tylko dostarcza wyjątkowych wrażeń, ale przede wszystkim uczy i rozwija. Trudno przecenić inwestycje w najmłodsze pokolenie. Doskonale o tym wiemy a nauka przez zabawę jest nam szczególnie bliska. Od ponad 75 lat z powodzeniem prowadzimy najstarszy program edukacji finansowej w Polsce – SKO – skierowany do uczniów szkół podstawowych i gimnazjów, w którym właśnie dokonała się prawdziwa rewolucja internetowa.

– Zbigniew Jagiełto, prezes Zarządu PKO Banku Polskiego

Wyłączny Partner Planetarium:
PKO Bank Polski

Oferta komercyjna

W tym roku zainaugurowaliśmy działalność Centrum Konferencyjnego Kopernik. Cieszy się ono ogromną popularnością i na stałe wpisało się w biznesową mapę Warszawy. Centrum Konferencyjne znajduje się w budynku Kopernika, ale prowadzi do niego osobne wejście. Jego teren jest całkowicie odgradzony od przestrzeni wystawienniczych. Dysponujemy salą audytoryjną na 250 osób, doskonałą na wykłady, prezentacje, projekcje filmów, przedstawienia.

Pragnę niezwykle serdecznie podziękować zespołowi za zaangażowanie i pomoc podczas przygotowań do odbywającej się w Centrum Nauki Kopernik kolacji szefów państw i rządów w ramach Szczytu Partnerstwa Wschodniego. Państwa profesjonalne podejście przyczyniło się do sprawnego przebiegu całego programu. Wiem, że wszystkie delegacje goszczące w CNK opuszczały je pod ogromnym wrażeniem.

– Agnieszka Wielowieyska, Dyrektor Departamentu Spraw Zagranicznych, Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Na 1. piętrze znajduje się kompleks sześciu sal konferencyjnych. Dzięki mobilnym ścianom mamy możliwość zaaranżowania przestrzeni od 50 m² aż do 440 m². Każda sala jest wyposażona w osobny sprzęt audiowizualny. Można tu zorganizować kameralne spotkania, większe konferencje czy warsztaty, ale też wiele różnego rodzaju imprez – z naszych doświadczeń wynika, że można stworzyć dziesiątki różnych aranżacji.

Przestrzenie konferencyjne wykorzystywane są na działania programowe Kopernika oraz udostępniane innym instytucjom i firmom. Ponieważ nie jest to standardowe centrum konferencyjne, lecz miejsce ściśle powiązane z instytucją kultury, staramy się, aby organizowane u nas wydarzenia były zgodne z naszą misją i naszymi wartościami.

2011: W Centrum Konferencyjnym Kopernik odbyły się 84 imprezy komercyjne, które łącznie odwiedziło ok. 25 tys. osób.

Symposium „Science: Passion, Mission, Responsibilities”, organizowane podczas prezydencji Polski w Radzie UE w Warszawie dla stypendystów Akcji Marie Curie (największego europejskiego naukowego programu stypendialnego), wywarło ogromne wrażenie zarówno na młodych naukowcach, jak i przedstawicielach Komisji Europejskiej. (...) Centrum Nauki Kopernik okazało się rewelacyjnym miejscem organizacji tego typu konferencji. Na młodych naukowcach wrażenie robiły eksponaty, szczególnie – jak sami podkreślali – to, w jak prosty sposób można pokazać prawa natury i badania, które sami prowadzą. Osoby, które znają podobne miejsca w Europie (np. w Paryżu), twierdziły, że Centrum Nauki Kopernik wyróżnia pasją i misją, które są w tym miejscu wszechobecne.

– Anna Wiśniewska, Zastępca dyrektora Krajowego Punktu Kontaktowego Programów Badawczych UE, Instytut Podstawowych Problemów Techniki Polskiej Akademii Nauk

Znani goście w Centrum Konferencyjnym:

premier i prezydent Polski oraz ministrowie

król Szwecji

szef Komisji Europejskiej José Manuel Barroso

szefowa unijnej dyplomacji Catherine Ashton

przewodniczący Parlamentu Europejskiego Jerzy Buzek

szef Rady Europejskiej Herman Van Rompuy

kanclerz Niemiec Angela Merkel

premier Francji Francois Fillon

prezydenci: Ukrainy – Wiktor Janukowycz, Litwy – Daria Grybauskaitė, Gruzji – Micheil Saakaszwili, Azerbejdżanu – Ilham Alijew oraz

Armenii – Serż Sarkisjan

szef hiszpańskiego rządu Jose Zapatero

premier Węgier Viktor Orban

premier Mołdawii Vlad Filat

wicepremier Wielkiej Brytanii Nick Clegg

Media

3200 publikacji w mediach (główne wydania wiadomości, wywiady radiowe i telewizyjne ekspertów, artykuły w różnorodnych kanałach informacyjnych)

20 konferencji prasowych

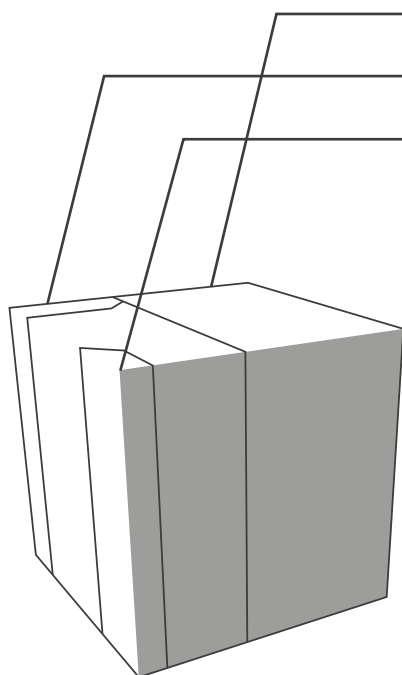
1 655 904 000 wejść na stronę www.kopernik.org.pl

168 394 000 wejść na stronę www.niebokopernika.org.pl

33 212 wejść na stronę www.przemianyfestiwal.pl

ponad **30 000** fanów na Facebooku

60% to kobiety, w tym **28%** w wieku 25–34 lat
7,6 % wśród najmłodszych użytkowników
2,5% w grupie najstarszych

10 nagród

1 certyfikat

1 wyróżnienie

1 dyplom

Nagrody

51

Wdech publiczności – kulturalne nagrody dziennikarzy i czytelników „Gazety Co Jest Grane” w dwóch kategoriach: wydarzenie i miejsce roku 2010;

MocArt – nagroda radia RMF Classic w kategorii wydarzenia roku;

Quadrans kultury 2010 – nagroda programu kulturalnego TVP INFO w kategorii najciekawszych wydarzeń kulturalnych;

nagroda **Polski Przedsiębiorczej** w kategoriach: wydarzenie roku oraz najlepsza inicjatywa roku;

nagroda główna w IV edycji ogólnopolskiego konkursu **„Polska pięknieje – 7 cudów funduszy europejskich”** w kategorii obiektu turystycznego;

nagroda dla budynku Centrum w plebiscycie **„Polska architektura XXL”** w kategorii kultury i nauki;

Certyfikat miejsca przyjaznego za „stworzenie przyjaznej przestrzeni i działanie przeciw wykluczeniu osób z niepełnosprawnością poruszających się na wózkach” przyznany przez Towarzystwo Przyjaciół Szalonego Wózkowicza;

dyplom za najlepszy obiekt turystyczny – nagroda **Polish**

Tourfilm Academy w ramach Film & Tourism Festival 2011;

nagroda w konkursie **Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa** – Budowa Roku 2010;

nagroda **Idol** w kategorii firmy roku przyjaznej niewidomym 2011 przyznawana przez Fundację Szansa dla Niewidomych;

Pozytywista Roku 2010 – wyróżnienie w kategorii Nauka i Edukacja.

dwie nagrody – polska i międzynarodowa nagroda **Red Dot Award 2011: communication design** w kategorii Information Design / Public Space oraz główna nagroda w kategorii designu w **Konkursie twórców reklamy** dla twórcy systemu informacji wizualnej w budynku.

Zespół

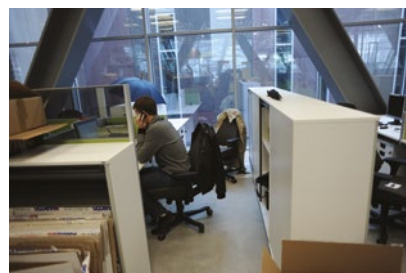
Naszym podstawowym kapitałem są: różnorodność pasji, energia i kreatywność zespołu pracującego w Centrum Nauki Kopernik.

Powiemy tylko tyle: po pracy też się lubimy. I to jest chyba najważniejszy klucz do sukcesu.

W tym roku powstało kilka oddolnych inicjatyw. Dbając o zdrowie ćwiczą na wspólnym aerobiku. W kategorii Hobbyści z centrów nauki samozwańczo ogłaszamy się najlepszą na świecie drużyną grającą w badmintona. Co tydzień na próbach chóru oraz grupy teatralnej zbierają się przyszli wirtuozi scen. Pasjonaci gier planszowych spotykają się na wspólne rozgrywki. Z kolei „podwieczorki merytoryczne” to już tradycyjne,

nieformalne spotkania przy ciastkach i herbacie, na których animatorzy i opiekunowie galerii, dzielą się wiedzą związaną z zagadnieniami, o których opowiadają nasze eksponaty. Korzystają także ze zbiorów popularnonaukowych książek i filmów w czytelni animatorskiej.

2011: o 48,1 etatu zwiększyło się zatrudnienie, 195,5 etatu, 212 umów rocznych z animatorami

Dyrekcja Centrum Nauki kopernik

Robert Firmhofer – dyrektor

Jolanta Brzywczy – zastępca dyrektora, główna księgowa

Irena Cieślińska – zastępca dyrektora

Przemysław Wielowiejski – zastępca dyrektora

Rada programowa

Rada Programowa to organ doradczy Dyrektora Centrum Nauki Kopernik, którego głównym zadaniem jest sprawowanie nadzoru nad realizacją celów statutowych i programu działalności merytorycznej CNK. W skład Rady wchodzi przedstawiciele środowisk kultury, sztuki, nauki i dydaktyki polskiej, powoływani na sześcioletnią kadencję

prof. Łukasz Turski – przewodniczący Rady

prof. Aleksander Bursche – zastępca przewodniczącego Rady

prof. dr hab. Jerzy Axer

dr hab. Konrad Bajer

Irena Cieślińska

prof. dr hab. Magdalena Fikus

prof. dr hab. Maciej Geller

dr hab. Dariusz Jemielniak

prof. dr hab. Krzysztof Konarzewski

Maria Mach

prof. dr hab. Henryk Skarżyński

prof. dr hab. Tadeusz Skośkiewicz

Hanna Wróblewska

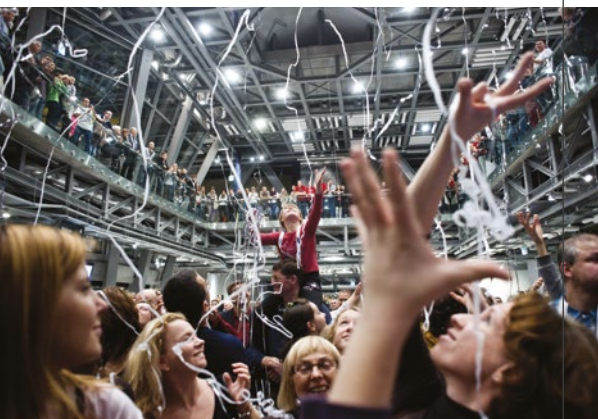
Pierwsze urodziny

8760 godzin. 12 miesięcy. Rok.

Najmłodszy w rodzinie centrów nauki. **Milion zwiedzających.** Drugi wynik frekwencyjny w Europie. Najwięcej fanów na Facebooku. Bardzo dobra ocena wystawiona przez uczestników największego w Europie spotkania ekspertów ze stowarzyszenia muzeów i centrów nauki Ecsite (które odbyło się w maju w CNK). Dyrektor CNK Robert Firmhofer wybrany prezesem zarządu Ecsite. Rozgłos znacznie wykraczający poza nasz kontynent. Opinia jednego z najciekawszych i najbardziej innowacyjnych ośrodków na świecie. Ciągłe się uczymy, rozwijamy, zmieniamy. Poszukujemy nowych rozwiązań, redefiniujemy naszą rolę społeczną.

Było za co dziękować, zdmuchując świeczki na torcie.

Setki tłuczonych na szczęście róż, 120-kilogramowy tort, mapa nieba rozgwieżdżona życzeniami od zwiedzających, szalone pokazy naukowe, pieczenie ciasteczek termodynamicznych i zwiedzanie Kopernika od kuchni. 5 listopada kilka tysięcy osób świętowało wraz z nami pierwsze urodziny Centrum.

Organizatorzy:

MIASTO
STOŁECZNE
WARSZAWA

MINISTERSTWO
EDUKACJI
NARODOWEJ

Ministerstwo Nauki
i Szkolnictwa Wyższego

Partner Strategiczny:

SAMSUNG

Redakcja:

Patrycja Michna

Projekt graficzny:

Michał Romański

Autorzy zdjęć:

Agencja Gazeta – pozostałe

Jacek Błoniarz-Łuczak – s. 37

Joanna Kucharska – s. 38–39

Agata Steifer – s. 8, 9, 11, 13, 15,

17, 23, 25, 28, 29, 32, 35, 46, 48,

51

Paulina Skoczylas-Ciepierska

– s. 16, 46

Materiały promocyjne Space Lab

– s. 36

Marta Tychmanowicz – s. 52

Bartek Warzecha – s. 40, 41

Zofia Zija – s. 47

www.kopernik.org.pl

Centrum Nauki Kopernik
ul. Wybrzeże Kościuszkowskie 20
00-390 Warszawa